

پیشگفتار

نامه به افسسیان

موضوع و محتوای نامه

موضوع اصلی نامه به افسسیان مشیت خدا (راز) است که از ازل مقرر شده، به روزگاران پنهان بوده و در مسیح انجام گردیده است. این مشیت به رسول مکشوف گردیده و در کلیسا ابراز و منتشر شده است. کلیسا به عنوان یک حقیقت جهانی است که هم بر روی زمین و هم در آسمانها برقرار شده یا بهتر است گفته شود تحقق فعلیت عمل خدا یعنی آفرینش جدید است. کلیسا از آغاز و از رأس خود که مسیح است توسعه و گسترش می یابد تا به ابعاد نهایی که خدا پیش بینی و مقرر کرده است برسد و نویسنده نگاه ایمانداران را به سوی این منظره وسیع و گسترده جلب می نماید، او تحقق یافتن این فعالیت را با تصویر جسم مسیح و تصویر بنای خانه خدا، یکی پس از دیگری بیان می کند. مسیحیان بوسیله تعمید جزو این جسم شده اند و در این جسم، اسرائیل و ملت های دیگر متحد می شوند؛ در صورتی که خود مسیحیان بوسیله ستایش، شناخت و اطاعت مخلوقات جدیدی می شوند و هسته مرکزی اتحاد جهانی می گردند.

این نامه به دو قسمت مساوی تقسیم می شود که به آسانی می توان تشخیص داد:

۱- در قسمت اول (۱-۳) با شیوه نگارش مخصوصی که هم جنبه آیین نیایش و

هم آموزشی دارد گفته می شود که کلیسا نتیجه و پایان عمل خدا است. این قسمت با یک دعای تبرک از نوع دعا های آداب نیایش آغاز می شود (و به نظر بعضی از مفسران تا آخر فصل ۳ ادامه دارد). در این قسمت تقدیس فیض نامحدود خدا (۱:۳-۱۴) قطعه ای است که بهتر از قطعات دیگر توصیف و بیان شده است. سپس دعایی در تمجید مسیح که سرور جهان و رأس کلیسا است ذکر می شود (۱:۱۵-۲۳). فصل دوم تحول عظیمی را که در مسیح اجرا شده است یاد می کند: آنچه مرده بود، زنده شده (۱-۱۰)، آنچه تجزیه شده و فرسوده بود آشتی کرده است (۱۱-۲۲)؛ بوسیله فیض، نجات به همگان رسیده است و بدین سان همه مردمان در مسیح متولد شده اند. از این پس مانعی بین اسرائیل و ملت های دیگر وجود ندارد و آشتی ایشان، اعلام صلح و آشتی کلیه جهان است. عامل این آشتی، پولس رسول است و در فصل سوم مقام او در اجرای مشیت الهی بیان شده است (۳:۲-۱۳) بالاخره قسمت اول نامه با دعای پرستش که سرایش سرود محبت بی اندازه مسیح است پایان یافته (۳:۱۴-۱۹)، با ستایش مسیح خاتمه می پذیرد (۳:۲۰-۲۱).

زمینه تاریخی نامه به کولسیان و نامه به فیلمون است، پولس زندانی است (افس ۱:۳؛ ۱:۴؛ ۲:۶؛ ر.ک فیلی ۹، ۱۰، ۱۳، ۲۷؛ کول ۳:۴، ۱۰، ۱۸)، در پیرامون او همان همراهان هستند و تیخکس را به همان وظیفه مأمور می‌کند (کول ۴:۷-۸؛ افس ۶:۲۱-۲۲).

ب) مقایسه و تشابه با نامه به کولسیان مشکلی پیش می‌آورد زیرا ملاحظه می‌شود که در نامه به افسسیان تمام اطلاعات تاریخی تقریباً کلمه به کلمه از نامه به کولسیان گرفته شده است (افس ۶:۲۱-۲۲)، به اضافه رسول شخصاً مخاطبان نامه به افسسیان را نمی‌شناسد (۱:۱۵)، در صورتی که پولس مدتی طولانی در افسس اقامت داشته است؛ بنابراین نامه به کلیسای افسس خطاب نمی‌شود. وانگهی در نسخه‌های خطی از همان بند اولی هشدار داده می‌شود، زیرا بسیاری از آنها نام افسس را حذف کرده‌اند (ر.ک افس ۱:۱a). از دوران قدیم بعضی از مفسران تصور کرده‌اند این نامه به کلیسای لاودیکیه، که در نزدیکی کولسی است خطاب گردیده است که برطبق کول ۴:۱۶ نامه‌ای از رسول دریافت کرده بودند و ما هرگز آن نامه را درجای دیگری نیافته‌ایم.

ج) ارتباط و شباهت بین نامه‌های به افسسیان و کولسیان در مورد انشاء نامه‌ها نیز وجود دارد مثلاً: بکار بردن شرح و بسطی که جنبه آیین نیایش دارند، طرز ترکیب کلام که خیلی مفصل است، بکار بردن کلمات مترادف فراوان، کلمات متمم که بدنبال یکدیگر می‌آیند، جمله‌هایی که به اسم مفعول ختم می‌شوند، شباهت کلمات، مطالبی که تأثیر

۲- قسمت دوم نامه را (فصل‌های ۴-۶) می‌توان تشویق تعمید شدگان نامید، تشویق به طاعت و تقوی که از برگزاری آیین نیایش حاصل می‌شود. بدین سبب از بنای جسم مسیح و نمو و توسعه آن یاد می‌کند که بوسیله خدمتگزارانی انجام می‌گردد که به کلیسا داده شده است (۴:۱-۱۶). در دستورهای بعدی همان آموزشهای مذهبی اولیه از سر گرفته می‌شود یعنی: دعوت به ترک زندگانی گذشته برای ورود در زندگی جدید که بوسیله دربر کردن مسیح (۴:۱۷-۳۱) و تأسی به خدا (۴:۳۲-۵:۲) و گذشتن از ظلمات به روشنایی حاصل می‌شود (۵:۳-۲۰). تصویر روابط جدیدی که در مسیح ایجاد شده است (۵:۲۱-۶:۹) شامل همان توضیحاتی است که به خوبی می‌دانیم و تصویر اتحاد زناشویی مسیح با کلیسای او است (۵:۲۵-۳۲)، بالاخره موضوع دعوت می‌رسد به اینکه اسلحه مسیحیت را بپوشند تا مبارزه ضد قدرتهای آسمانی را پشتیبانی نمایند (۶:۱۰-۱۷). این تصاویر و این موضوع‌ها از نوشته‌های عهد عتیق و گاهی از نوشته‌های قمران و حتی از فلسفه عامیانه گرفته شده است ولی در این نامه‌ها نوری که از مسیح ساطع می‌شود، آنها را روشن می‌کند. نامه به افسسیان با تشویق به نیایش (۶:۱۸-۲۰) و پیامهای کوتاهی خاتمه می‌یابد (۶:۲۱-۲۲) که سلام‌های پایانی را دربر دارند (۶:۲۳-۲۴).

اوضاع و احوال و مختصات نامه

الف) نامه به افسسیان جزو نوشته‌هایی است که آنها را نامه‌های دوره زندان می‌نامند. چهارچوب تاریخی این نامه همان

پیشگفتار نامه به افسسیان

یکدیگر فرستاده است و با الهام از نخستین نامه (کول)، نامه دومی (افس) را انشاء کرده است. در این صورت نامه به افسسیان آخرین مرحله تفکر رسول است. زیرا پولس رسول که در رم زندانی است، شاید می‌خواسته نظریات نهایی خود را درباره راز نجات و کلیسا به صورت بخشنامه اظهار نماید.

۳- در نظر مفسران دیگری، پولس پس از انشاء و تنظیم نامه به کولسیان به منشی یا یکی از شاگردان نزدیک خود دستور داده است پیام دومی تهیه نماید و بدین گونه می‌توان شباهت متون و اختلاف‌های آنها را درک کرد، همچنین بعضی انحراف‌هایی که در نامه به افسسیان مشاهده می‌شود.

۴- بالاخره دلایل متعدد مهمی، تعدادی از دانشمندان را بر آن داشته، تاریخ نگارش این نامه را دیرتر، یعنی دوران متأخر بر رسولان بدانند ولی آن را نشأت گرفته از محافظی بدانند که کاملاً تحت تأثیر آموزش‌های رسولان بوده‌اند.

به طوری که از مختصات این نامه برمی‌آید می‌توان حدس زد که این نامه یک دعای تقدیس و موعظه و تشویق به تقوی است که در برگزاری آیین نیایش، شفاهای ایراد شده باشد و سپس آن را به صورت نامه درآورده‌اند تا جزو مجموعه نامه‌های پولس قرار دهند. از سوی دیگر ملاحظه می‌شود که نامه به افسسیان موضوع‌هایی را که در جاهای دیگر تشریح شده مجدداً مطرح می‌نماید ولی به طوری که نمی‌توان گفت ارتباط این نامه با نامه‌های به رومیان، ۱-قرنتیان، غلاطیان و حتی کولسیان یک ارتباط و وابستگی مستقیم است بلکه یادآوری و تذکر مطالبی است که از

کتابهای حکمت عهد عتیق را نشان می‌دهند. ضمناً مختصات نامه به کولسیان در این نامه تشدید شده، عباراتی که تأثیر زبانه‌های سامی را دارند فراوان‌ترند.

د) توضیحاتی که در این دو نامه مشابه و موازی هستند، به شرح زیر است:

نامه به افسسیان	نامه به کولسیان
۷-۶:۱	۱۳-۱۴:۱
۱۳:۱	۵:۱
۱۵:۱	۹:۱
۱۶-۱۵:۱	۴-۳:۱
۵، ۱:۲	۱۳:۲
۳-۲:۲	۷:۳
۱۶-۱۵:۴	۱۹:۲
۲۴-۲۲:۴	۱۰-۹:۳
۶:۵	۶:۳
۲۰-۱۹:۵	۱۷-۱۶:۳
۹:۶-۲۱:۵	۱:۴-۱۸:۳
۲۰-۱۸:۶	۴-۲:۴
۲۱:۶	۷:۴

ارتباط بین این دو نامه «به افسسیان و کولسیان» یکی از معماهای عهد جدید است که هنوز برای آن پاسخ رضایت‌بخشی نیافته‌اند. و اینک فرضیه‌هایی که پیشنهاد شده است:

۱- تعداد اندکی از مفسران معتقدند که نامه به افسسیان به قلم پولس بوده ولی نویسنده نامه به کولسیان آن را دستکاری کرده است و تغییر داده تا ارزش و وزن بیشتری به پیام خود بدهد.

۲- نظریه رایج بر این است که دو نامه به افسسیان و کولسیان، دو پیام هستند که رسول تقریباً همزمان برای دو کلیسای مجاور

- عمل بزرگ خدا که در عیسی انجام شده، در مرکز این پیام است؛ تعمید به معنی شرکت قطعی مسیحیان در سرنوشت مسیح است.

- در این متن، مهم ترین نکته اعلام و اقامه فیض الهی است، از تقدیس ابتدایی گرفته (۱:۳-۱۴) تا تشویق نهایی (۲:۱-۱۰:۷:۴).

- اینکه همه دنیا با همدیگر آشتی کنند وابسته به واژگون کردن سدی است که اسرائیل را از سایر ملت ها جدا می کند؛ از این پس افراد ملت های دیگر، شهروندان ملکوت خدا با حقوق کامل هستند (۲:۱۱-۲۲).

- خدمت پولس، انجام مأموریتی است که خدا محول کرده است (۳:۲-۱۳).

- کلیسا به عنوان قوم خدا و همچنین به عنوان جسم مسیح تعریف شده است. ضمناً افکار و نظریاتی که در نامه به افسسیان آمده، جزو هیچ اندیشه و تفکر جهان شناسی بشمار نمی آید؛ الهام و مکاشفه سخن خدا برطبق نظریه یا نظام مخصوصی عطا نشده است بلکه در جمعیت مسیحی و بوسیله جمعیت است که مفهوم «راز» مشخص می گردد.

با این همه نظریاتی که میراث پولس است تغییر مهمی پیدا می کنند که نمی توان آنها را به موضوع هایی که در نامه به کولسیان آمده، مربوط دانست. توضیحات جدیدی که در آن نامه آغاز شده بود از این پس به اندازه ای تشدید گردیده که به صورت مجموعه جدید و بدیعی درمی آید. امید و انتظار به پایان روزگار از بین نرفته است؛ با این وصف بجای انتظار بی صبرانه اکنون -آینده، نجات، امری است که در مسیح تحقق یافته، در کلیسا مکشوف شده است و بایستی بوسیله نمو و

موعظه های رسولان ناشی می شود. با اینکه نامه به کولسیان از نظر هنجار و شیوه نگارش بیش از سایر نامه به پولس نزدیک تر است، نامه به افسسیان از نظر موضوع های مورد علاقه پولس غنی تر است. (مثلاً: نجات بوسیله فیض، قوم خدا و روح القدس در نامه به کولسیان مطرح نمی شوند). همچنین در نامه به افسسیان نکاتی مشابه با نوشته های قمران فراوان تر است. باری در آموزش های مذهبی نسل دوم مسیحیان، نظریات و عقاید اسنپان بیشتر مؤثر بوده است. بالاخره نکته قابل توجه، نقشی است که نوشته های کتابهای حکمت در این نامه دارند و قبلاً در نامه به کولسیان محسوس بوده است. مثلاً حکمتها و عباراتی درباره حکمت، درباره راز و درباره تمامیت بیشتر بکار برده شده است و شاید این نکته نشانه از وجود نظریاتی باشد که به تدریج به عقاید گنوستیک منجر شد.

هرگاه تاریخ نگارش این نامه را متأخر بر دوران رسولان بگیریم، ارتباط های بین این نامه و نامه های رسولی را می توان توضیح داد و اگر آنها را متأخر بر پولس و روایات یوحنا بدانیم، در این صورت می توان گفت در محیط مشترکی که شهر افسس است نوشته شده اند. ولی مخصوصاً با بررسی نظریات علوم الهی می توان ویژگی مخصوص نامه را تعیین کرد.

علم الهی در نامه: نظریات پولس و افق جدید

به هر صورت افکار و نظریات پولس کاملاً در این نامه اثر گذاشته اند و بدون این نظریات مسئله ای وجود ندارد. ذیلاً این نظریات را برمی شماریم:

می‌گردید، در نامه به افسسیان همان مسائل جهانی می‌شوند. و کلیسا که پدیده‌ای موقتی در تاریخ شمرده می‌شد به صورت جاودانی ظاهر می‌شود. در نامه به کولسیان انبوه مردمان می‌آمدند و در مسیح ساکن می‌شدند؛ اینک کلیسا انبوه مردمانی است که به مسیح تعلق دارد. اظهاراتی که درباره مسیح، رئیس و سرور جهان بیان می‌شد، در اینجا درباره کلیسا است. موضوع جسم مسیح که کاملاً با موضوع خانه خدا آمیخته شده، در اینجا با عبادتی نهایی توصیف می‌گردد و با توضیحات تازه‌ای درباره راز اتحاد مسیح با کلیسای خود، که نمونه اتحاد زناشویی است مشروح تر شده در آن، فرمانروایی مسیح و مسئولیت کلیسا ابراز می‌گردد.

نویسنده نامه به افسسیان، اعم از اینکه پولس در پایان دوران رسالت خود باشد، یا یکی از منشیان او که به دستور او نوشته باشد، و یا اینکه یکی از وارثان او در موقعیت بحرانی کلیسا باشد، پس از دوران رسولان این نامه را نوشته است؛ به هر صورت نویسنده این نامه کسی است که در کنار متی، لوقا و یوحنا یکی از بزرگترین پاسخ‌هایی را مطرح می‌کند که مسیحیان آن دوران برای آینده خود بدنبال آن بودند؛ وی می‌خواهد ایمانداران را کاملاً متوجه آن چیزهایی نماید که پس از مرگ و صعود مسیح به آسمان تغییر یافته بود. نویسنده عطیه خدا را که از این پس در تشکیل کلیسا ثبت شده است ارزیابی کرده و تقدیس می‌نماید و درک می‌کند که کلیسا وضعیتی غیرقابل برگشت ایجاد کرده است.

به هر صورت شایسته است نامه به افسسیان نه تنها به عنوان نامه‌ای که به مناسبت اوضاع و احوال نوشته شده بلکه همچون نوشته‌ای غنایی و آموزشی درباره ایمان مسیحیت قرائت گردد.

توسعه جسم مسیح به ابعاد کامل خود برسد که تا به کرات آسمانی منعکس می‌شود (۱:۲۲)؛ ۴:۸-۱۰). نجات به صورت حقیقتی درمی‌آید که در راه کامل شدن است. فرد مسیحی، هم‌اکنون نجات یافته است (افس ۲:۸)، تعمید شدگان «دوباره زنده شده» و در شکوه «با مسیح بالا برده شده‌اند».

همچنین در نامه به افسسیان اعلام فیض مربوط به موضوع پایان روزگار و محاکمه بزرگ قوم خدا توسط او نیست. مقوله‌های حقوقی جای خود را به «عرفان» داده‌اند: ما در آغاز تحولی هستیم که مسیحیان را به ادیان مدعی نجات نزدیک خواهد کرد و رابطه بین اسرائیل و ملت‌ها نیز چنین است. در نامه به رومیان، اتحاد با تجمع کلیه قبایل اسرائیل و تمام ملت‌ها انجام می‌شود ولی این ملت‌ها از یکدیگر متمایز باقی می‌مانند، در صورتی که در نامه به افسسیان این اتحاد بوسیله الحاق انجام می‌شود به طوری که هرگونه تفاوت از بین رفته، اختلافات مربوط به دوران گذشته خواهد بود. از یک طرف انتظار مکاشفه‌ای برای آخرین گرویدن اسرائیل و دلواپسی رسول برای قوم خود و از طرف دیگر اطمینان قطعی برخوردار و ملاقاتی که هم‌اکنون در کلیسا تحقق یافته است. در نامه به رومیان طرز استدلال حقوقی است و در نامه به افسسیان، آشتی هم جنبه اخلاقی و هم جنبه جهانی دارد (ر. ک روم ۹-۱۱ و افس ۲:۱۱-۲۱).

در نامه‌های قبلی، به طور کلی کلیسا به مفهوم جمعیت‌های مسیحی محلی بکار برده می‌شد؛ در صورتی که در نامه به افسسیان، پیرو نامه به کولسیان، کلیسا به صورت یک حقیقت جهانی است و تقریباً به مانند حکمت خدا به صورت یک شخصیت مجسم گردیده است. مسائلی که در اولین نامه به قرن‌تیان به صورت واقعی و ملموس درباره کلیسای محلی تشریح

|

—

— |

نامه به افسسیان

خطاب و تحیت

۱ پولس، رسول مسیح عیسی به اراده
خدا، به مقدسان^a و ایمانداران
کول ۱:۲-۱۰:۲ مسیح عیسی. ^۲ فیض و صلح از سوی خدا،
پدر ما، و از خداوند عیسی مسیح بر شما
باد!

آسمانهای علین c

در مسیح برکت داد.
۴ بدین گونه ما را قبل از بنیان گذاری جهان
روم ۸:۲۸-۳۰
یو ۱۷:۲۴
۴-تسا ۲:۱۳
افس ۵:۲۷
کول ۱:۲۲
در او برگزید، تا مقدس و بی عیب،
در محبت^d نزد او باشیم،
۵ ما را به کنار گذاشته است dd

فیض نامحدود

۳ متبارک باد خدا و پدر خداوند ما عیسی
مسیح^b،
که ما را از هر برکت روحانی در
۱۴:۳ غلا

تا بوسیله عیسی مسیح، برطبق طیب

خاطر اراده او، پسر خوانده باشیم^e.
۶ در ستایش شکوه فیض او^f
که در محبوب [خود]^g به ما عطا کرده
روم ۸:۱۵-۱۶
غلا ۴:۳
یو ۱:۱۲
۱-یو ۳:۱
فی ۱:۱
لو ۲۸:۱
کول ۱:۱۳
مت ۳:۱۷

- a- ترجمه تحت اللفظی: به مقدسانی که (در افسس) هستند. در بسیاری از نسخه های خطی کلمه در افسس حذف شده است و بعضی از پدران کلیسا وجود این کلمه را نپذیرفته اند. ضمناً کلمه هستند در تمام نسخه ها گواهی و تأیید شده، لذا تصور می رود که این نامه به صورت بخشنامه بوده، بدین سبب جای مخاطب نامه را خالی گذاشته بودند.
- b- سرتاسر بندهای ۳-۱۴ عباراتی در مدح و ستایش هستند که بدون انقطاع انتشار فیض خدا را توصیف می کنند. این قسمت جزو نوعی از ادبیات است که در متبارک خواندن خدا بکار می رود (ر. ک ۲-قرن ۱:۳:۱-۱ پتر ۱:۳) و در نوشته های مذهبی یهودیان متداول است. در این عبارات فاعل فعل خدا است، و در ضمن بیان عمل خدا مرتباً و به تناوب کلمه در مسیح (در او) ذکر شده است و به فواصل مرتب عباراتی در تجلیل از خدا می آید (ر. ک بندهای ۶، ۱۲ و ۱۴). متبارک خواندن خدا با توجه به جنبه های عمل او که از یکدیگر جدا نیستند ذکر گردیده است: موضوع گزینش (بندهای ۴-۵)، رهایی و نجات (بازخرید) (بندهای ۶-۷)، تلخیص و یک جا کردن (بندهای ۸-۱۰)، میراث موعود (بندهای ۱۱-۱۲) و موهبت روح القدس (بندهای ۱۳-۱۴). این مطالب با کلماتی بیان شده که مختص به نوشته های عهد عتیق است. ضمناً در این نامه منظره قوم خدا در کتاب مقدس به طرز جالب و بدیعی با نظریه جدید که کلیسا جسم مسیح است تلفیق گردیده است.
- c- ترجمه تحت اللفظی: در نواحی آسمان ها. این اصطلاح یونانی مختص به این نامه است (افس ۱:۲۰:۲:۲:۳:۶:۱۰:۱۰:۶:۱۲). نویسنده نوبت به نوبت اظهار می کند که دنیای آسمانی جایگاه مسیح، کلیسا و پیروان و همچنین جایگاه ارواح شراست (ر. ک ۲:۶). در اینجا برطبق این اصطلاح مقدسان در پیروزی مسیح که فاتح نیروهای آسمانی است شریک هستند.
- d- در محبت. اصطلاحی که معمولاً در پایان دعای برکت یهودیان ذکر می شود. با این همه بعضی از مفسران این کلمه را به جمله اول بند ۵ متصل نموده اند: در محبت ما را برگزیده است یا در محبت ما را مقدر کرده است.
- dd- ترجمه دیگر: ما را از پیش مقدر کرده است.
- e- افعال یونانی که در این عبارات بکار رفته با پیشوند «پیش» (یعنی پیشاپیش، قبلاً، از ازل) مرتباً تأکید می کنند که ابراز فیض، ابتکار مطلق خدا است و اینکه خدا ما را برگزیده است و پیشاپیش به کنار گذاشته، وعده فرزندخواندگی است. ولی این امر مسئولیت را تخفیف نداده، برعکس ما را موظف و مکلف می سازد (ر. ک پایان دعای برکت. بندهای ۱۱-۱۴).
- f- ستایش شکوه فیض او. این کلمات همچون برگردان دعای برکت مرتباً تکرار می شوند و نشان می دهند که شکوه خدا هدف اصلی و منبع آن نیست و اراده آزاد است.
- g- محبوب خود. ر. ک روایت های مربوط به تعمیم عیسی مت ۱۷:۳. ر. ک کول ۱:۱۳:۵.

است.

شده ایم،

کول ۱:۱۳-۱۴، ۲۰:۲۵-۲۴:۳
 روز ۲۵:۱۶
 کول ۲۰:۱

چون پیشاپیش مقدر شدیم،

در او، بوسیلهٔ خورش بازخرید و بخشش

برطبق آن که

خطاها را داریم،

۱۱:۳
 ۱-قرن ۱۲:۶

هرچیز را برطبق ارادهٔ رأی خود انجام
 می دهد.

برطبق غنای فیض او،

که در حکمت تمام

۷:۲

تا در ستایش شکوه او باشیم، ما که

و بصیرت برای ما فراوان کرده است،

کول ۹:۱

پیشاپیش امید خود را در مسیح ۱۲:۲
 گذاشته ایم^۱.

با شناساندن راز اراده خود^h

۹:۳، ۳

که به طیب خاطر در خود مشیت کرده بود.

روم ۲۵:۱۶
 ۱۱:۳

شما هم سخن حقیقت را شنیده اید که کول ۵:۱-۶

برای انتظام تمامیت زمانها:

۱۵:۱

انجیل نجات شما است،

تا همه چیز در مسیح جمع گردد

علا ۴:۴
 کول ۱۷:۱-۱۶:۱

هم چنین [پس از اینکه] به او ایمان ۳۰:۴

در او آنچه در آسمانها و آنچه بر روی

۲-قرن ۱:۲۲

آوردید، به وسیله روح القدس موعود به ۱۴:۳

زمین است.

کول ۱۲:۱ هم در او، ما به عنوان میراث او^k گزیده

h- ر. ک افس ۳:۳ b.

i- به منظور انتظام تمامیت زمان. این عبارات را به دو نوع درک و تفسیر کرده اند: ۱- به معنی آنچه در غلا ۴:۴ آمده، یعنی هنگامی که تمامیت زمان فرا رسیده، خدا پسرش را فرستاده است. در این صورت منظور تجسم خدا در مسیح و پایان دوران عهد عتیق است. ۲- در مفهوم دیگری که مختص این نامه است بدین معنی که تمامیت زمان دوران کلیسا است که با رستاخیز آغاز شده است و انتظام آن، روشی است که خدا تاریخ را به پایان می رساند.

j- ترجمه تحت اللفظی: همه چیز را در مسیح جمع و تلخیص کردن. کلمه یونانی که در این مورد بکار رفته است متضمن دو نکته است: یکی خلاصه کردن، از سر گرفتن و یک جا کردن (و کلمه فصل و باب کتاب از این کلمه می آید)، و مفهوم دیگر، تحت ریاست قرار دادن (که از ریشه کلمه رأس و رئیس مشتق می شود).

این بند از زمان ایرنه نقش مهمی در علم خداشناسی داشته است (موضوع تلخیص).

k- ترجمه تحت اللفظی: در او، بوسیله تقدیر تعیین شده ایم (در بعضی از نسخه های خطی: در او، ما دعوت شده ایم). با توجه به مفاد نوشته های عهد عتیق این عبارت را می توان به دو گونه استنباط کرد:

۱- در او، ما هم میراث خود را دریافت کرده ایم.

۲- در او، ما هم به عنوان میراث او انتخاب شده ایم.

در مورد اول منظور سرزمین موعود است که خدا به عنوان سهم میراث قوم خودش برای اسرائیل تعیین کرده بود (تث ۳:۱۸). این نظریه به عهد جدید منتقل گردیده با این تفاوت که سرزمین موعود آسمان است (ر. ک میراث آسمانی) و پولس با این نکته آشنا است (روم ۸:۱۷؛ غلا ۳:۲۹؛ ۴:۷) و در بند ۱۴ تصریح خواهد شد (بیعانه میراث) همچنین در بند ۱۸ (یادداشت های p، q و r). در استنباط دوم بر این نکته تأکید می شود که خود اسرائیل سهمی است که خدا کسب کرده تا ملک خاص او و سهم او باشد (خروج ۳۴:۹). ر. ک بند ۱۴ n.

l- بعضی از مفسران تصور می کنند در بندهای ۱۱ و ۱۲ نظریه شرکت اسرائیل با سایر ملّت ها مطرح شده است، نظریه ای که در این باره اهمیت شایانی دارد. ولی اگر منظور از ضمیر ما که در اینجا آمده، نویسنده و مسیحیان یهودی الاصل باشد در این صورت با ضمیر شما که در بند ۱۳ آمده است و خطاب به خوانندگانی است که قبلاً مشرک بوده اند اختلاف خواهد داشت. در این صورت انتظار مسیح (مسیح موعود) مربوط به قوم اسرائیل است (ر. ک افس ۱۲:۲). مفسران دیگری فکر می کنند این دعای برکت مربوط به کلیه مسیحیان است (ر. ک مقدمه) و برطبق معمول این دعا اکثراً با جملات خطاب و عتاب پایان می یابد و بدین سبب ضمیر شما بکار برده شده است. در این صورت تمایز اسرائیل از سایر ملّت ها از فصل ۲ آغاز می شود و موضوع امیدواری، انتظار فرا رسیدن پایان (ر. ک بند ۱۰) و مربوط به تمام مسیحیان است.

می‌گشاید و ارزش شکوهی^{۹۹} که شما را در کول ۱:۱۲؛
 نث ۳:۳۳-۴؛ حک ۵:۵؛
 اع ۲:۲۰؛ کول ۲:۱۲؛
 ۲-قرن ۱:۳؛
 روم ۱:۱۱؛
 ۱-قرن ۶:۱۴؛
 فی ۳:۱۰؛
 روم ۱:۴؛
 کول ۳:۱۰؛
 هر سروری، اقتدار، نیرو^{۱۰} و حاکمیت و هر
 نامی که بتوان نامید، نه فقط در این دنیا
 بلکه در دنیای آینده است.^{۲۲} و همه چیز را
 به زیر پاهای او گذاشته^{۱۱} و [همچون] سر
 والای کلیسا همه چیز را به او داده است،
 ۲۳ که جسم او است، و تمامیت^{۱۲} آن که
 همه را در همه پر می‌کند.
 کول ۱:۱۰؛
 کول ۱:۹؛
 یو ۲۱:۲۳-۲۳

میراث ما است^m، برای بازخرید آنچه
 خدا به منظور ستایش شکوه خود کسب
 کرده است.ⁿ

نیایش روشن ساختن

۱۵ بدین سبب من هم که ایمان شما را به
 خداوند عیسی و محبت شما^o را برای همه
 مقدسان شنیدم،^{۱۶} از سپاسگزاری برای شما
 و بیاد آوردن [شما] در دعاهای خود باز
 نمی‌ایستم،^{۱۷} تا خدای خداوند ما عیسی
 مسیح، پدر شکوهمند^{oo}، به شما روحی از
 فرزاندگی و مکاشفه در شناسایی خود عطا
 کند؛^{۱۸} چشمان دل شما را روشن سازد،^p تا
 بدانید دعوت او چه امیدی^q را برای شما
 ۲-قرن ۵:۵؛
 روم ۸:۱۷-۱۴؛
 ۲۵-۲۳
 کول ۱:۴-۹؛
 فی ۴:۵؛
 روم ۸:۱-۹
 ۳-۱۴:۱۹
 اش ۱۱:۲؛
 حک ۷:۷؛
 ۱-قرن ۲:۱۰؛
 ۱-۲:۵؛
 افس ۳:۹؛
 ۲-قرن ۴:۴-۶؛
 افس ۴:۴؛
 کول ۱:۵، ۲۷

m- تصویر مهر کردن در مورد روح القدس بکار می‌رود (بند ۱۳) و نظیر ۲-قرن ۱:۲۲ با بیعانه و پیش پرداخت ارتباط دارد (۲-قرن ۵:۵).

n- ترجمه تحت اللفظی: رهایی اکتساب که اصطلاحی مبهم است و مفسران به طرز مختلفی درک و تفسیر کرده اند مثلاً: ضمانت میراث ما است تا به هنگام رهایی نهایی که در آن موقع، با ستایش شکوه او، کسب خواهیم کرد. یعنی رهایی که در تملک میراث در ساعت آزادی نهایی حاصل گردد. در ترجمه متن بالا چنین درک و تفسیر شده است: آزادی در بدست آوردن قومی که خدا برای خود کسب نموده تا آزادی نهایی که ما را کاملاً تصاحب خواهد کرد (ر.ک افس ۱:۱۱؛ ۱-بطر ۲:۹).

o- در بسیاری از نسخه های خطی کلمات محبت شما حذف شده است.

oo- ترجمه تحت اللفظی: پدر شکوه. اصطلاحی مختص زبانهای سامی است برای اینکه گفته شود مظهر شکوه و جلال است، چنانکه در عربی ابوالمجد ترجمه کرده اند.

p- ترجمه دیگر: دل شما را به روشنایی خود بگشاید. ترجمه بالا تحت اللفظی و اصطلاحی مختص به کتاب مقدس است. ر.ک مز ۱۳:۴؛ ۱۹:۹.

q- در مورد مفهوم کلمه امید ر.ک کول ۵:۱. e

qq- ترجمه تحت اللفظی: و ثروت شکوهی...

r- منظور از مقدسان، اعضای قوم خدا یعنی کسانی هستند که تعمید یافته اند (ر.ک ۱:۱) ولی در این نامه که موضوع دنیای آسمانی مطرح شده است و با ادبیات دوران متأخر یهود و مخصوصاً نوشته های قمران ارتباط دارد ممکن است منظور از مقدسان، فرشتگان و جمعیت آسمان باشد (ر.ک کول ۱:۱۲ n). همچنین تصور کرده اند که ممکن است منظور مسیحیان یهودی الاصل باشند که بقیه قدوسیت اسرائیل می باشند و مسیحیانی که قبلاً مشرک بوده اند به آنان پیوسته اند. (ر.ک افس ۱:۱۲؛ ۱ روم ۱۵:۲۵ h). به طور کلی در افسسیان و کول سیان مسیحیان را مقدسان نامیده اند و این کلمه جای برادران را گرفته است.

s- مز ۱:۱۱۰.

t- ر.ک کول ۱:۱۶ s.

u- مز ۸:۷.

v- ترجمه تحت اللفظی: تمامیت آنکه از همه چیز کاملاً پر است. در اینجا نظیر افس ۳:۱۹ و ۱۳:۴ کلیسا به عنوان تمامیت مسیح نامیده شده است (ر.ک کول ۱:۱۹ w). کلیسا بوسیله مسیح سرشار از ثروت های زندگی الهی است و چنانکه در کول ۲:۹-۱۰ اظهار شده خودش مملو از خدا است. در اینجا به بیان یوحنا قدیس می پیوندیم که می گوید: پدر در پسر است، پسر در شاگردان است و شاگردان در دنیا هستند (یو ۱:۱۷، ۲۰-۲۶؛ ر.ک یو ۱:۱۶).

درک این بند که دشوار است به چندین گونه تفسیر می شود. به هر صورت بهتر است از ترجمه کلمه تمامیت به مکمل خودداری شود (کلیسا مکمل مسیح است). بعضی از مفسران پیشنهاد می کنند ترجمه شود: تمامیت آنکه همه چیز را در همه پر

از مرگ به زندگی

عظیمی که به ما محبت کرده است، ^۵ در آن ۱:۲؛ کول ۱۳:۲؛ لوقا ۲۴:۱۵، ۲۴:۳۲؛ روم ۱۳:۶؛ ۱:۲؛ اع ۱۱:۱۵؛ کول ۳:۱-۴؛ روم ۱۱:۸؛ افس ۱۹:۱	حال که بوسیله خطاها مرده بودیم، ما را با مسیح ^۶ زنده کرد، - شما بوسیله فیض، نجات یافته اید! ^d - ما را با او برخیزانیده و ما را با مسیح در آسمانهای علیین نشانده است، ^۷ تا در روزگاران آینده ^e فراوانی غناي فیض خود را نشان دهد، بوسیله ۷:۱ مهربانی که نسبت به ما در مسیح عیسی دارد. ^۸ زیرا شما بوسیله فیض از طریق ایمان نجات یافته اید. و این موهبت از شما نیست بلکه از سوی خدا است. ^۹ نه به اعمال است تا کسی به خود افتخار نکند.	تیط ۳:۳-۷ ۲ ۵:۲ کول ۱۳:۲ کول ۷:۳ ۱۲:۶ ۲-قرن ۴:۴ یوحنا ۳:۱۲ ۶:۵ روم ۲:۲ ۲۳، ۹:۳ ۶:۳ کول ۶:۳ ۱-بطر ۳:۱ ۱۷-۱۶:۳
---	---	--

- می کند (یعنی کلیسا، تمامیت مسیح آن را جان بخشیده و به کمال می رساند. ر.ک ۱۳:۴). یا اینکه تمامیت آنکه هر چیز را در همه پر می کند (یعنی کلیسا، که تمامیت مسیح است، خودش از هر حیث در جهان وارد می شود. ر.ک ۱۰:۴).
- W- ترجمه دیگر: شما از خدای این دنیا پیروی می کردید. کلمه یونانی که در اینجا دوران ترجمه شده است به معنای: قرن، دنیا، دور زمانه و روزگار آمده است (ر.ک ۱:۱؛ ۲:۱؛ ۲:۲؛ ۳:۳؛ ۹:۱۱) و چنانکه از بقیه مطالب برمی آید در اینجا به صورت شخصیتی مجسم شده و نیرویی فوق بشری را نشان می دهد که در عین حال جنبه فضایی و موقتی دارد و تمام گرایش های دنیایی خصوصت خدا در او جمع شده است. در آیین های گنوستیک این کلمه نقش اساسی دارد. معمولاً این کلمه را برطبق جریان این دنیا ترجمه می کنند.
- X- ترجمه تحت اللفظی: رئیس قدرت هوا. در نظر قدما، جو هوا از سطح زمین تا کره ماه ادامه دارد و برطبق نامه به افسسیان، حوزه قدرتهای مخالف است که بین خدا و آدمیان قرار دارند.
- Y- ترجمه دیگر: در بین نافرمایان در کار است... این عبارت تمام نشده است. فکری که در بند آغاز شده، مجدداً در بند ۵ ادامه خواهد یافت. این اصطلاح را می توان ترجمه کرد: در نافرمایان.
- Z- یهودیان و سایر ملت ها همگی به یک نوع داوری می شوند و مشمول یک خشم هستند. ر.ک روم ۱:۱۸؛ ۳:۲۰.
- a- کلمه ای که نفسانی ترجمه شده و پس از کلمه خواسته ها آمده است، در ترجمه تحت اللفظی (اراده های جسم ما) است. در مورد مفهوم جسم، تن، نفس ر.ک روم ۳:۱ g.
- b- ترجمه دیگر: و به مانند دیگران به حسب طبیعت به خشم اختصاص داشتیم. فرزندان خشم (مثل پسران نافرمانی در بند ۷) اصطلاحی مختص زبانهای سامی است و به کسی اطلاق می شود که صنعتی را به کمال حائر باشد و گاهی او را پدر آن صنعت می نامند مثل کلمات ابوجهل، ابن الوقت، ابن السبیل و در این نامه پسران نافرمانی و فرزندان خشم و غیره. کلمه به حسب طبیعت را گاهی به مفهوم بر اثر تولد تعبیر کرده اند و در اینجا موضوع گناه اولیه آدم ابوالبشر درک می شود (ر.ک روم ۵:۱۲ j) اما در اینجا در مقابل کلمات بوسیله فیض و خشم خدا آمده، لذا مستقیماً نتیجه گناهان فردی است.
- c- در بعضی از نسخه های خطی: در مسیح زنده کرد.
- d- فعل یونانی که در اینجا بکار برده شده وضعیت کنونی را بیان می کند که در نتیجه عملی در زمان گذشته بوجود آمده است. در نامه به افسسیان سخن از نجات و رستخیز ایمانداران و صعود ایشان به آسمانها است (بند ۶) و این امور به صورت حقایق کنونی و فعلی هستند. این نظریه که نجات تحقق یافته است قبلاً در کول ۲:۱۲ n مطرح شده، از مختصات نامه های به افسسیان و کولسیان است در صورتی که پولس در نامه های قبلی اظهار می کرد این امر در آینده رخ می دهد (ر.ک افعالی که به زمان مستقبل در روم ۳:۶-۱۱؛ ۸:۱۱، ۱۷-۱۸ آمده است) و به صورت امیدواری بیان گردیده است (روم ۸:۲۴).
- e- ترجمه دیگر: در قرن های آینده. چنین به نظر می رسد که کلمه دوران یا روزگار، زمان محدودی داشته، جاودانی نیست با این همه بعضی از مفسران برای این کلمه جنبه تجسم شخصیت قائل شده، ترجمه کرده اند: در بین دورانهای آینده (ر.ک ۲:۲ w).

۲-قرن: ۱۷: ۵
 غلا: ۱۵: ۶
 تبط: ۱۴: ۲
 ۱۰* زیرا ما، ساخته‌ او، آفریده در مسیح عیسی هستیم تا در اعمال نیکی که خدا قبلاً آماده کرده است سلوک نماییم.^f

پیمانهای وعده، امیدی نداشته، در جهان بدون خدا^{۱۳} بودید. اما اکنون در مسیح ۱-تسا: ۴: ۱۳
 عیسی، شما که قبلاً دور بودید، بوسیله خون ۱۷: ۲۲-۲۳
 مسیح^{۱۴} نزدیک شده‌اید. زیرا او صلح ما اش: ۵: ۱۹
 است، او که هر دو را یکی کرده^k، دیوار گول: ۲: ۱۴
 جدایی^۱ کینه را نابود ساخته است، اش: ۵: ۹
 ۱۵* قانون فرمانها با دستورات آن^m را در کول: ۲: ۱۴
 تن خود از بین برد، تا از آن دوⁿ در خود مت ۵: ۹
 یک انسان نو^o، در صلح بسازد، ۱۶ و هر دو حرق: ۳۷: ۱۷
 را بوسیله صلیب، در یک جسم^p با خدا کول: ۳: ۱۰
 آشتی داده، کینه را در آن^q کشت. ۱۷ و او کول: ۱: ۲۰
 ۲-قرن: ۵: ۱۷

همگی در مسیح

۱۱ بدین سبب به خاطر بیاورید که در گذشته که شما در جسم [جزو] امتهای ۸: ۵
 بودید،^g یعنی نامختون نامیده می‌شدید ۱۷: ۱۱
 بوسیله اهل ختنه جسمانی، که مختون نامیده کول: ۲: ۱۱
 می‌شدند؛^{۱۲} در آن زمان بدون مسیح^h، ۱۸: ۳
 محروم از شهروندی اسرائیل، بیگانه از کول: ۱: ۲۱
 روم: ۹: ۴-۵

f- ترجمه دیگر: اعمال نیکی که برای آنها خدا پیشاپیش آماده کرده است تا در آنها متعهد شویم. نجات و زندگی جدیدی که از نتیجه آن حاصل می‌شود و اعمال نیکی که مربوط به آن است همگی از فیض والای خدا است. فرد مسیحی بایستی آنچه را خدا آماده کرده است تشخیص داده، انجام دهد. در بندهای ۸-۱۰ در چند عبارت قاطع، فیض خدا ذکر شده و در نامه‌های به رومیان و غلاطیان تشریح گردیده است. ولی موضوع برائت و عادل شناخته شدن که در نامه‌های مذکور مبنای استدلال و بحث بوده در منظره نامه به افسسیان مطرح نمی‌شود.

g- ترجمه دیگر: شما که نشانه مشرک بودن را در جسم خود داشتید.

h- گرچه در متن یونانی بدون مسیح ذکر شده است ولی ندرتاً بدون مسیح موعود ترجمه می‌کنند زیرا در این بند سخن از مزایای قوم اسرائیل است. وعده‌ای که به ابراهیم داده شده بود (پید ۱۸: ۱) و انتظار قوم اسرائیل بر مبنای آن است که در پیمانهای بعدی گواهی و تأیید شده است.

i- مشرکان، خدانشناس بودند زیرا با تمام خدایانی که داشتند به هیچ وجه خدای زنده و واقعی را نمی‌شناختند (۱-تسا ۱: ۹). از طرف دیگر مشرکان هم مسیحیان را «بی‌خدا» بشمار می‌آوردند زیرا نه معبد و نه بت‌هایی داشتند.

j- آغاز نقل قول اش ۱۹: ۵۷. ر. ک بند ۱۷.

k- ترجمه تحت اللفظی: از دو چیز یک چیز کرده است. البته منظور این است که یهودیان و مشرکان را به صورت یک قوم درآورده است.

l- دیوار جدایی. ترجمه تحت اللفظی: جدار محوطه (که البته منظور جدار محوطه و حصار است). منظور از دیوار جدایی: ۱- به قانونی تعبیر شده است که در بند ۱۵ ذکر شده است افراد نجس و پاک را بوسیله مقررات و دستورات مذهبی و شرعی از یکدیگر جدا می‌کرد؛ ممکن است سدی باشد که مانع از ورود مشرکان به قدس اورشلیم بوده است و در صورت عدم رعایت مستوجب مرگ می‌شده است: ۲- یا اینکه اشاره به دیوار آسمانی باشد که حصار غیرقابل عبور بین دنیای زمینی تشکیل می‌داده است و نظریه‌ای از مذاهب سری بوده است، به هر صورت طرز ترکیب عبارت دشوار است و بعضی از مفسران تصور می‌کنند کلمه کینه تفسیری است که بعداً به متن افزوده شده است تا مفهوم اصطلاح دیوار جدایی را توضیح دهد.

صلح که تمامیت نجات مسیحایی است (ر. ک اش ۹: ۵، ۶؛ میک ۴: ۵؛ ۱-پاد ۲۶: ۵ k) در بنیان‌گذاری کلیسا تحقق می‌یابد و متقابلاً صلح که در قوم خدا تثبیت و مهر شده است واکنش جهانی دارد.

* در برخی ترجمه‌ها، بندهای ۱۴ و ۱۵ متفاوت تقسیم بندی شده‌اند.

m- ترجمه تحت اللفظی: قانون فرمانها در دستورات. قانون تورات و مقررات و دستورهای شرعی مربوطه قوم اسرائیل را در وضعیتی مخصوص محصور می‌کرد که قابل مصالحه با سایر ملت‌ها نبودند و در اینجا به عنوان منبع کینه متقابل محسوب می‌شود.

n- ترجمه دیگر: تا یهودیان و مشرکان...

o- درباره انسان نور. ک کول ۳: ۱۰ q. نامه به افسسیان در اینجا انسان نور را با جسم مسیح یکی می‌کند: زیرا در او یهودیان و ملت‌های دیگر، بدون تمایز متحد شده‌اند تا با هم در زندگی جدیدی زیست نمایند.

p- بعضی از مفسران تصور می‌کنند منظور جسم مسیح برخاسته از مرگ است و مفسران دیگری این کلمه را کلیسا تعبیر می‌نمایند. به هر صورت این دو تفسیر نیاستی متناقض باشند.

q- منظور از آن (صلیب) است و یا اینکه این کلمه را او ترجمه کرده و (مسیح) دانسته‌اند.

خداوند توسعه می‌یابد،^{۲۲} در او شما نیز
با هم بنا شده‌اید تا در روح مسکن خدا
شوید.
کول ۱۹:۴-۱۶:۴
۱-۲ قرن: ۱۶:۶
۲۱:۲
۱-۲ پطرس: ۵

آمد تا صلح را به شما که دور بودید اعلام
نماید، و صلح را به آنانکه نزدیک بودند؛^{۱۸}
زیرا بوسیله او، ما هر دو به یک روح
در نزد پدر^S دسترسی داریم.^{۱۹} بدین سان،
دیگر شما غریب و مقیم^T نیستید، بلکه
شهروندان مقدسان^U، و اهل خانه خدا^{یید}.
که بر روی شالوده رسولان و انبیاء^V بنا
شده‌اید و مسیح عیسی خود سنگ زاویه^W
آن است.^{۲۱} که در او هر ساختمانی با هم
آراسته، همچون معبدی مقدس در

۱۵:۶
اش ۷:۵۲
زک ۱۰:۹
۱۲:۳
روم ۲:۵
۱۵:۸
عبر ۷:۲۵
۱۰:۱۹-۲۰
۱-۱ پطرس ۱۸:۳
۶:۳
غلا ۲:۶-۴
فی ۳:۲۰
عبر ۱۲:۲۲-۲۳
۱-۳ قرن: ۹-۱۰
مت ۱۸:۱۶
مکا ۱۴:۲۱
اش ۱۶:۲۸
۱-۲ پطرس ۶:۲

پولس در خدمت راز مسیح

^۳ بدین سبب من، پولس، زندانی
مسیح عیسی، برای شما، امتهال...
آزیرا نظام فیض خدا را که به خاطر شما
به من محو شده است^Z شنیده‌اید،^۳ که
این، بوسیله مکاشفه^a به من الهام

۱:۴
کول ۱۸:۴
آزیرا نظام فیض خدا را که به خاطر شما
به من محو شده است^Z شنیده‌اید،^۳ که
کول ۲۵:۱-۲۹

T- اش ۱۹:۵۷. این عبارات جزو تعلیمات رسولان است که البته جدا از تعلیمات خود عیسی نیست (ر.ک بندهای ۱۳ و ۱۴).
این نقل قول صریح از کتاب اشعیا در حقیقت مراجعه به مجموعه فصلهای ۵۶ و ۵۷ کتاب آن پیامبر است. وی فرا رسیدن
روزی را اعلام می‌کند که پسران بیگانگان به اسرائیل خواهند پیوست تا در معبد به خداوند خدمت نمایند و از همان عنوانی
که یهودیان دارند برخوردار خواهند بود.

S- آشتی کردن، دسترسی ایمانداران را به پدر مقدور می‌سازد و در عین حال آنان را با یکدیگر متحد می‌کند. در نامه به رومیان
دسترس به پدر نتیجه قطعی تیره و عادل شناخته شدن است (روم ۵:۲). این موضوع مجدداً در این نامه می‌آید. افس ۱۲:۳
(ر.ک ۱).

T- این کلمه را گاهی مهاجر ترجمه می‌کنند و منظور کسانی هستند که اجازه داشتند در سرزمین مقدس اقامت نمایند دون اینکه از
حقوق کامل شهروندی برخوردار باشند در صورتی که مسافرانی که از این سرزمین عبور می‌کردند غریب یا بیگانه نامیده می‌شدند.
U- مقدسان ر.ک ۱۸:۱.

V- ترجمه تحت اللفظی: شما بر روی پی‌ریزی رسولان بنا شده‌اید... در نامه به افسسیان جمعیت مسیحیان همچون خانه خدا و
معبد پایان زمان تصویر شده است و این موضوع بین مسیحیان اولیه و جمعیت قمران مشترک است. منظور از کلمه پیامبران
کسانی هستند که در جمعیت اولیه مسیحیان بودند و نبایستی آن را به مفهوم پیامبران عهد عتیق درک کرد. در افس ۱۱:۴-۱۲
در ذکر خدمتگزاران کلیسا بلافاصله پس از رسولان از پیامبران یاد شده است؛ با رسولان در مکاشفه راز خدا سهیم هستند
(۵:۳) و با ایشان پایه جمعیت مسیحیان را تشکیل می‌دهند. پولس در ۱-۱۰:۳-۱۱ این نقش پایه و اساس را برای خود
مسیح قائل شده است. بدین سان نامه به افسسیان بیشتر با مفاد مت ۱۸:۱۶ مشابه و نزدیک است.

W- سنگ زاویه سنگی است که بتایان به علت شکل مناسب در زاویه و نبش ساختمان بکار می‌برند. سنگ دیگری که در بنای
ساختمانهای سنگی اهمیت دارد سنگی است که در رأس سقف قوسی بکار برده می‌شود زیرا وقتی در طرف قوس را بالا
می‌برند آخرین سنگی که در رأس قوس قرار گرفته، آنها را به یکدیگر متصل می‌کند باید به ابعاد و شکل معین باشد و آن را
سنگ کلید قوس می‌نامند. در متن بالا بعضی از مفسران تصور می‌کنند منظور سنگ زاویه است و برخی دیگر آن را سنگ
کلید قوس می‌دانند که رأس ساختمان است و مجموعه سقف را نگه می‌دارد معنی اخیر با موضوع فرمانروایی مسیح بیشتر
تطبیق می‌کند که در این نامه مهم‌ترین نکته است (۲۲:۱) ر.ک ۱-۲ پطرس ۴-۸.

X- در بعضی از نسخه‌ها: تمام ساختمان... توجه نمایید در بندهای ۱۹-۲۲ شش کلمه بکار رفته است که همه از ریشه لغوی خانه
آمده است.

Y- این عبارت ناتمام مانده، مجدداً در بند ۱۴ ادامه می‌یابد.

Z- ترجمه تحت اللفظی: اگر لاف از نظام فیض خدا اطلاع داشتید که درباره شما به من داده شده است. در این عبارت طولانی دو
اصطلاح مختص پولس با یکدیگر تلفیق شده است: فیض (خدا) که به من داده شده است (روم ۱۲:۳؛ ۱۵:۱۵؛ ۱-۱ قرن
۱۰:۳؛ غلا ۲:۹) که با کول ۱:۲۵ «نظام خدا که به من داده شده است». منظور از این نظام روشی است که خدا در اجرای
طرح بازخرد پیروی می‌کند و وظیفه و نقش پولس را در این مشیت تعیین می‌نماید.

a- کلمه یونانی که در اینجا مکاشفه ترجمه شده است در نوشته‌های عهد جدید سه مفهوم اساسی دارد: ۱- آمدن عیسی در شکوه
(ر.ک ۱-۱ قرن: ۷:۱؛ ۲-۷:۱؛ ۲-۷:۱)؛ ۲- الهام رسالت در مورد انجیل و مأموریت کسی که حامل این رسالت است (غلا ۱:۱۲،
۱۶؛ روم ۱۶:۲۵)؛ ۳- مکاشفه پیامبران که درباره جنبه‌ای از اراده خدا و اطاعت مسیحی است (مثلاً ۱-۱ قرن: ۱۴:۶؛ غلا
۲:۲). در این بند مکاشفه به مفهوم الهام رسالت است.

گلا: ۱۲-۱۶-۱۶ گردید^b، چنان که مختصری نوشته ام.^۴ از
 آنچه می خوانید، می توانید درک مرا در
 راز مسیح بفهمید،^۵ از آنچه در نسلهای
 دیگر برای فرزندان آدمیان شناخته نشده
 بود چنانکه اکنون به رسولان مقدس او و
 به پیامبران^c بوسیله روح، آشکار شده
 است،^۶ اینکه امتها شریک در میراث و
 شریک در جسم و بوسیله انجیل در مسیح
 عیسی، شریک در سهم وعده هستند،^۷ که
 من برطبق موهبت فیض خدا، خدمتگزار
 آن شده ام، آن که برطبق عمل قدرت او به
 من داده شده است.^۸ به من، که

کوچکترین همه مقدسانم، این فیض عطا
 شده است که به امتهای غنای نفوذناپذیر
 مسیح را^d نوید دهم^۹ و [برای همگان]
 روشن کنم^e نظام رازی^f را که از روزگاران،
 در خدا، آنکه همه چیز را آفریده، پنهان
 بوده است،^{۱۰} تا اکنون به حکمرانان و
 قدرتهایی که در آسمانهای علیین هستند
 حکمت های مختلف خدا^g، بوسیله کلیسا
 شناسانده شود،^{۱۱} برطبق مشیت که از
 روزگاران، در مسیح عیسی، خداوند ما
 مقرر کرده است^h،^{۱۲} که در او ما جسارت
 و اطمینان به دسترسیⁱ بوسیله ایمان در او

b- موضوع اساسی نامه های به افسسیان و کولسیان راز مشیت جاودانی خدا است که در گذشته از آدمیان پنهان بوده اکنون اظهار گردیده است (افس ۱: ۹-۱۰؛ ۳: ۳-۱۰؛ کول ۱: ۲۶-۲۷؛ ر. ک قبلاً روم ۱۶: ۲۵-۲۶؛ ۱-قرن ۷: ۲-۹). این نظریه بیش از آنکه ناشی از یهودیان یونانی زبان باشد مربوط به نوشته های مکاشفه ای یهود است (ر. ک دان ۲: ۲۱-۲۳، ۲۸-۳۰، ۴۷؛ کتاب هنوخ و متون قبران). آنچه از مفاد این نامه برمی آید این راز در عیسی مسیح به تمامیت رسیده، همه آثار و نتایج آن در نتیجه مأموریت ظاهر می شوند که عبارتند از: دعوت مشرکان به نجات، آشتی یهودیان و ملت ها که در یک جسم متحد شده اند، اتحاد و وصلت مسیح با کلیسای خود، اطاعت تمامی جهان از مسیح. موضوع را مختص به انجیل پولس است و مربوط به مأموریت منحصر به فرد او در بین رسولان است، نظریاتی که در افس ۱۱: ۲-۲۲ اظهار شده مجدداً در افس ۱: ۳-۱۳ ذکر می شود در حالی که بر شخص پولس متمرکز خواهد شد.

c- رسولان مقدس و پیامبران: ر. ک ۲: ۲۰. متن مشابهی در کول ۱: ۲۶ (ر. ک یادداشت **b**) آمده و در آنجا اظهار شده است که مکاشفه و الهام به (تمام) مقدسان اظهار گردیده، در اینجا نامه به افسسیان بدین گونه صریحاً تفسیر می نماید.

d- در این نامه نوبت به نوبت سخن از غنای نفوذناپذیر مسیح (۸: ۳)؛ حکمت های مختلف خدا (۱۰: ۳)؛ بالاخره «چهار بُعد» است (۱۸: ۳). منبع این مطالب نوشته های حکمت کتاب مقدس است: مثلاً مصدر نفوذ کردن، کلمه حکمت و ابعاد در کتاب بن سیراخ در یک جا جمع شده است (بنسی ۱: ۳) درجایی که می گوید: بلندی آسمان، وسعت زمین، ورطه و حکمت، چه کسی می تواند در آنها نفوذ کند؟

e- در بعضی از نسخه های خطی: برای همگان روشن کنم...

f- ترجمه دیگر: روشن کنم چگونه خدا راز را تحقق می بخشد.

g- قدرتهای مسئول قانون تورات و محافل مذهبی یهود قبل از دوران مسیحیت (ر. ک کول ۱: ۱۶) از جریان طرح الهی بی خبر بودند (۱-قرن ۲: ۸). کلیسا که یهودیان و سایر ملت ها را متحد می ساخت، آخرین تجلی مشیت خدا بوده، به عبارت دیگر تجسم حکمت بشمار می رفت. با توجه به این نکته قدرت درمی یابند که بشریت جدید مستقیماً در مسیح به خدا دسترسی دارد (ر. ک بندهای ۱۰ و ۱۱) و نقش مبهم و موقتی ایشان پایان یافته است.

h- ترجمه دیگر: آماده کرده است.

i- ترجمه تحت اللفظی: آزادی و دسترسی. در اینجا دو کلمه مهم بکار برده شده، کلمه اولی که آزادی ترجمه کرده ایم به مفهوم آزادی در گفتار بوده، وضعیت کسی است که می تواند هر چه می خواهد بگوید. به نظر مفسران مفهوم این کلمه گاهی تأکید بر اینست که شخص صادق بوده و بی پرده سخن می گوید، گاهی بر اینکه گوینده جرأت سخن گفتن دارد، گاهی به سبب آزادی گفتار و گاهی آنچه می گوید جنبه عمومیت و آشکارا دارد (ملاحظه کنید افس ۳: ۱۲؛ ۶: ۲۰؛ کول ۲: ۱۵؛ ر. ک یو ۱۶: ۲۵، ۲۹؛ اع ۴: ۳۱؛ ۲-قرن ۳: ۱۲)؛ کلمه دوم که جزو لغات آیین نیایش یا دربار سلطنتی بکار می رود متضمن مفهوم دسترسی به حضور خدا یا پادشاه است (ر. ک ۲: ۱۸؛ روم ۵: ۲؛ همچنین ر. ک ۱-پتر ۳: ۱۸؛ عبر ۴: ۱۶؛ ۱۰: ۱۹).

بشناسید که فراتر از شناسایی است تا از ۱-قرن ۱۳: ۹:۴ غلا ۹:۲ کول همهٔ تمامیت خدا سرشار شوید^m.

^{۲۰} به آنکه می تواند برطبق قدرتی که در روم ۱۶:۲۵-۲۷: ۲۴:۱ کول ما عمل می کند برتر از همه، بسی فراتر از ۲۹:۱ کول آنچه می خواهیم یا تصور می نمایم انجام دهد،^{۲۱} بر او، شکوه در کلیساⁿ و در مسیح عیسی برای همه نسلها در روزگاران و روزگار [باد]. آمین!

خطاب به تعمید شدگان: بنا کردن جسم مسیح در اتحاد

^۴ پس من که در خداوند^o زندانی کول ۱۲:۳-۱۵: ۴:۱-۲ فی هستم، شما را تشویق می کنم، شایستهٔ دعوتی که خوانده شده اید رفتار^p ۱:۳: ۱۸:۴ کول نمایید،^۲ با فروتنی تمام و ملاحظت، با کول ۱۰:۱

داریم.^{۱۳} همچنین درخواست می کنم از رنجهایی که به خاطر شما می کشم و شکوه شما است، مایوس نشوید!

شناختن محبت مسیح

^{۱۴} بدین سبب نزد پدر زانو می زنم،^{۱۵} آنکه هر خانواده ای در آسمانها و بر روی زمین از او نام گرفته است:^{۱۶} تا برطبق غنای شکوه خود به شما عطا کند که بوسیله کول ۱۱:۱ روح او در قدرت نیرومند شده، انسان باطنی^k باشید:^{۱۷} بوسیله ایمان، مسیح در دلهای شما جای گیرد: در محبت ریشه و بنیان بگیرد،^{۱۸} تا نیروی آن را داشته باشید، با تمام مقدسان بدانید پهنا، درازا، بلندی و ژرفا چیست^l،^{۱۹} و محبت مسیح را

۱۷:۱-۱۸: مت ۲۵:۱۱

حک ۴:۱: یو ۲۳:۱۴: روم ۱۱:۸:

کول ۱:۲۳: ۷:۲: مز ۳:۸۹: کول ۲:۲: ۳:۲: ایوب ۸:۱-۹:

ژ- ترجمهٔ دیگر: کسی که هر [مقام] پدری نام خود را از او می گیرد. (در اینجا با کلمه های پدری و خانواده که در زبان یونانی از یک ریشه هستند هنر جناسی بکار برده شده است). پدر که در عیسی مسیح متظاهر شده است منشأ هر گروه آدمیان یا فرشتگان است. این نیایش که قبلاً شروع شده و در ۲:۳ قطع شده بود ادامهٔ نیایشی است که در ۱۶:۱-۲۳ آمده است و با مدح و ستایش خداوند قسمت اول نامه را به پایان می رساند.

k- منظور از این اصطلاح قسمت منطقی انسان است (ر. ک روم ۲۲:۷ g) و در مقابل انسان بیرونی بکار برده شده که جسم فناپذیر او است (۲-قرن ۱۶:۴). این موضوع از فلسفه عامه یونانی گرفته شده، سوای نظریه انسان نو در مقابل انسان کهن است که نظریه یهودیان است. با این همه پیش می آید که انسان باطنی تقریباً با انسان نو یکی گرفته شود چنانکه در ۲-قرن ۱۶:۴، در اینجا و در افس ۱۶:۳ بدین گونه است به هر صورت اصطلاح انسان باطنی بیشتر مربوط به علم انسان شناسی بوده، نزدیک به مفهوم کلمهٔ دل در بند ۱۷ است.

l- ذکر ابعاد مختلف و شمارش آنها که در نامه به افسسیان آمده از نوشته های حکمت کتاب مقدس گرفته شده است تا یادآوری و تأکید شود که حکمت خدا و راههای آن را نمی توان دریافت: ر. ک ایوب ۵:۱۱، ۸ که می گوید: حکمت... بالاتر از آسمانها است... ژرف تر از جایگاه مردگان، طولانی تر از زمین و عریض تر از دریا است (ر. ک همچنین افس ۳:۸ d). در اینجا چهار بعد به صراحت و روشنی تشریح نشده و مسلماً ابعاد مشیت اسرارآمیز خدا است (ر. ک افس ۱:۳-۱۳) و مهمتر از همه محبت او است که در بند ۱۸ آمده است. در یک تفسیر کهن موضوع چهار بعد با شروع از صلیب توضیح داده شده است که مظهر و نشانهٔ عمل مسیح در توسعهٔ وحدت کلیساها (ر. ک افس ۲:۱۳-۱۷) و جنبهٔ جهانی آن است (ر. ک کول ۱:۲۰). بعضی از مفسران این موضوع را با بعضی از نظریات و اظهارات علمای اخلاق نزدیک دانسته اند که مربوط به تمامی جهان است.

m- ترجمهٔ تحت اللفظی: تا شما از همهٔ تمامیت خدا سرشار باشید. در اینجا هم نظریه ای که در کول ۲:۹-۱۰ آمده بیان می شود (ر. ک افس ۱:۲۳ v): بدین معنی که در تمامیتی که مسیح از خدا دریافت کرده است و به جسم خود منتقل می نماید ایمانداران شرکت می کنند. همچنین می توان چنین درک کرد: سرشار برای ورود در همهٔ تمامیت خدا. در بعضی از نسخه های خطی: تا اینکه همهٔ تمامیت خدا پر شود.

n- کلیسا شکوه خدا را متجلی می کند به همان گونه که تجسم حکمت جاودانی او است. ۱۰:۳.

o- اصطلاح: در خداوند را می توان به جملهٔ شما را تشویق می کنم ارتباط داد. به این ترتیب: من که زندانی هستم شما را در خداوند تشویق می کنم.

p- در مقابل مخالفت (بندهای ۱-۳) و کفر و الحادی که کلیسا را تهدید می کند (بندهای ۱۴-۱۶) نویسندهٔ نامه از منابع اتحاد سخن می گوید که عبارتند از: حضور فعال روح القدس، خداوند و پدر (بندهای ۴-۶) و فعالیت متمرکز خدمتگزاران کلیسا (بندهای ۷-۱۳). این اتحاد در نیروی رشد و توسعه کلیسا تحقق می یابد (بندهای ۱۲، ۱۳، ۱۵-۱۶).

<p>به سوی بلندی، بالا رفته، اسارت را اسیر کول ۲:۱۵ ساخته به آدمیان عطیه‌ها داد.^f</p> <p>^g بالا رفته است یعنی چه؟ جز اینکه به نواحی زیرین زمین^v پایین رفته است.^h</p> <p>^o آنکه به پایین رفته همان است که بالای همه آسمانها است، تا همه چیز^w را پُر کند،^{۱-۱۲:۶-۸:۶} و هم او است که عطا کرده بعضی‌ها رسولان، بعضی دیگر انبیاء، بعضی دیگر بشارت دهندگان، بعضی دیگر شبانان و معلمان باشند،^{۱۲} و مقدسان را برای عمل</p>	<p>غلا ۲:۶ شکیبایی یکدیگر را در محبت تحمل کنید،^۳ کوشش کنید یگانگی روح را بوسیله رشته صلح حفظ نمایید.^q</p> <p>^۴ یک جسم و یک روح هست، چنانکه شما هم بوسیله خوانده شدن، در یک امید دعوت شده اید؛^۵ یک خداوند، یک ایمان، یک تعمید؛^۶ یک خدا و پدر همه، که بر فراز همه و در میان همه و در همه است.^f</p> <p>^۷ اما به هریک از ما، برطبق اندازه موهبت مسیح، فیض عطا شده است.^s</p> <p>^۸ بدین سبب می‌گوید: ۱- قرن ۱۲: ۱۱-۱۲</p>
---	--

q- ضرورت توافق و یکدلی در جمعیت، انعکاسی از اتحاد جهانی است (کول ۱: ۲۰) و مشارکت یهودیان و سایر ملت‌ها در ایجاد یک قوم منحصر به فرد خدایی است.

r- ترجمه تحت اللفظی: که بر فراز همه، در خلال همه و در همه است. ترجمه دیگر: یک خدا و پدر همه، که بر همه فرمانروا است، بوسیله همه عمل می‌کند و در همه هست. بند ۴ تا ۶ اظهارات مختصر و کوتاهی است که جنبه آیین نیایشی دارد و بیشتر با کلمات و اصطلاحات سه تایی بیان می‌شود. این قسمت نامه احتمالاً عبارات یک بیان اصول ایمان تعمیدی بوده که نویسنده آن را تغییر داده است. اصرار و تأکیدی که بر کلمه «یک» می‌شود بیان اصول ایمان اسرائیل را به یاد می‌آورد. تأثیر این قسمت نامه در بیان اصول ایمانی که در نیقیه تهیه شده کاملاً آشکار است. بند ۶ که در ستایش خدا پایان می‌یابد از عبارات و اصطلاحات علمای علم اخلاق گرفته شده است. ضمناً در این قسمت بعضی از مطالب را که لحن جدل و مباحثه دارند بایستی نادیده گرفت.

کلمه امید (بند ۴) به معنی آن چیزی است که انتظار آن را دارند (ر. ک کول ۵: ۱؛ افس ۱: ۱۸): کلمه ایمان در اینجا به مفهوم بیان اصول ایمان است.

s- شرح و توضیحاتی که در بندهای ۷-۱۶ داده شده از یک طرف جنبه آموزشی داشته، راز کلیسا را توضیح می‌دهد، از سوی دیگر با هشدارهایی که داده شده جنبه موعظه و اندرز دارد ضمناً از نظر شیوه نگارش و طولانی بودن مطالب به صورت آیین نیایش است (از بند ۱۰ تا بند ۱۶ یک عبارت است!)

t- در مز ۶۸: ۱۹ گفته نشده است که: به آدمیان عطیه‌ها داده است، بلکه برعکس می‌گوید: تو در بین آدمیان عطیه‌ها گرفته‌ای. شکی نیست که پولس این عبارت را از یک تفسیر یهودی گرفته است و در آن تفسیر مفهوم مزبور را به اقامت موسی بر روی کوه سینا منسوب کرده‌اند: «تو به آسمان بالا رفته‌ای... تورات را فرا گرفته‌ای و آن را به آدمیان هدیه کرده‌ای.» (متن تارگوم درباره مزامیر). هنگامی که مسیح در عید گذر با جلال و شکوه به آسمان بالا رفته است (بندهای ۹-۱۰) روح القدس را عطا کرده است (در صورتی که عید پنجاهه جشن اعطای قانون تورات بوده). در اینجا نویسنده نامه به افسسیان از آمدن روح القدس یاد نمی‌کند بلکه خدمتگزاران مختلفی را برمی‌شمارد که به کلیسا «عطا شده‌اند» تا بنای آن را تحقق بخشند.

u- در بعضی از نسخه‌های خطی: بدو پایین رفته است.

v- ترجمه دیگر: جز اینکه بر روی زمین پایین آمده است. یک تفسیر از مزموری که نقل شده چنین است: مسیح که با حشمت و جلال شاهانه به بالا برده شده همان کسی است که خود را حقیر ساخته است. به نظر بعضی از مفسران منظور از فرود آمدن به روی زمین است و نه به جهنم یا جایگاه مردگان (زیرا زمین نسبت به آسمان پایین محسوب می‌شود). (ر. ک روم ۶: ۷-۱۰). افعال فرود آمدن و بالا رفتن کلماتی را به یاد می‌آورند که یوحنا بکار برده است (یو ۳: ۱۲، ۱۳؛ ۶: ۵۱-۶۲) و به نظر بعضی از مفسران این کلمات مسیری است که به عقیده پیروان گنوستیک در سرتاسر جهان طی می‌شود.

w- مسیح جهان را پُر می‌کند زیرا کلیسا را پُر می‌کند (ر. ک افس ۱: ۲۲-۲۳). این امر بوسیله خدمتگزاران کلیسا تحقق می‌پذیرد که پس از بند ۱۰ ذکر شده است.

متصل و متحد شده، هر کدام^c به اندازه فعالیت خود رشد جسم را ایجاد می کند تا خود را در محبت بنا نماید^d.

۲۰:۲

در گذشته و اکنون

^{۱۷} این را می گویم و در خداوند شهادت

می دهم: دیگر به مانند امت ها رفتار نکنید روم ۱: ۱۸-۳۲

که در بیهودگی ذهن خود رفتار می نمایند^e. ۱- پطرس ۳: ۴

^{۱۸} فکرشان تاریخ شده، به علت جهالتی که

سبب سختی دلشان است از حیات خدا ۱۲: ۲:

۵: ۳:

بیگانه گردیده اند. ^{۱۹} بی حس شده، به کول ۲۱: ۱:

۱- پطرس ۱: ۱۴:

خدمت در بنای جسم مسیح^x مجهز نمایند، ^{۱۳} تا اینکه همگی ما، به یگانگی ایمان و شناختن پسر خدا و [مقام] مرد بالغ^y به

اندازه قامت مسیح در تمامیت آن برسیم. لو ۵: ۲:

^{۱۴} تا بیش از این کودکانی نباشیم^z، غلا ۱۹: ۴:

دستخوش امواج، و هر باد عقیدتی ما را عبر ۹: ۱۳:

ببرد، بوسیله شیادی آدمیان در خدعه به روم ۱۹: ۱۶:

گمراهی^{۱۵} بلکه حقیقت را در محبت بیان ۱- قرن ۱: ۳:

کرده^a، از هر حیث به سوی او که سر است، ۲۲: ۱:

یعنی مسیح^b رشد نماییم، ^{۱۶} از او تمامی کول ۱۸: ۱:

جسم، بوسیله پیوندهایی که دارد به هم

x- مجدداً موضوع فراوانی عطایای مسیح مطرح می شود. در بند ۷ فیضی که به هر کدام عطا شده است ذکر گردیده ولی در نامه به افسسیان برعکس ۱- قرن ۱۲ و روم ۸-۳: ۱۲-۳ عطا یا و موهبت های مختلف ذکر نشده بلکه در مورد ابتکار خداوند تأکید گردیده است که به کلیسا اشخاص مورد نیاز را عطا کرده است تا آن را بنا نمایند. مشاهده می شود در بین خدمتگزاران ترتیب در تقدم وجود دارد و برای مقام رسالت برتری قائل شده و مخصوصاً در مورد خدمتگزاری سخن تأکید گردیده است که بدون شک از فحوای کلام الهام می گیرد (بندهای ۱۳-۱۵).

این بند را می شود به طرز دیگری درک کرد: برای تکامل مقدّسان، به منظور عمل خدمتگزاری، به منظور تهذیب... در این صورت سه هدف در نظر گرفته شده؛ و تعمید شدگان استفاده می نمایند و نه اینکه عوامل عمل خدمتگزاری باشند.

y- ترجمه تحت اللفظی: مرد به تمام (کامل). بعضی از مفسران تصور می کنند منظور از مرد بالغ در اینجا کلیسا است ولی چون در مقابل کلمه کودکان (بند ۱۴) آمده و معنی دقیق کلمه یونانی مرد است (در مقابل زن) نشان می دهد که منظور انسان بالغ در مقابل کودک است.

z- با توجه به تمام نوشته های پولس، کودک همواره به عنوان عدم بلوغ روحانی و عدم بلوغ فکری است (۱- قرن ۱: ۳؛ ۱۱: ۱۳؛ غلا ۱: ۴؛ ۳). و ما نیابستی به مانند کودکان بمانیم. با این همه با دعوت انجیل مغایرتی ندارد که از ما دعوت می کند تغییر یافته، همچون کودکان خردسال باشیم.

a- ترجمه دیگر: در محبتی حقیقی زندگی کنیم.

b- این عبارت را همچنین درک کرده اند: همه چیز را (جهان) به سوی او که رأس است یعنی مسیح رشد دهیم.

c- ترجمه دیگر: برطبق فعالیتی که به اندازه هر کدام بخش شده است (ر. ک ۷: ۴). در نسخه دیگری: به اندازه هر عضو (لازم به یادآوری است دو کلمه یونانی عضو و بخش شبیه به هم بوده، فقط در یک حرف اختلاف دارند). این بند مفاد همان کول ۱۹: ۲ است که به آن شرح و بسط بیشتری داده شده است.

d- سه موضوع جسم مسیح آنچه مختصراً در ۱- قرن ۴-۵ ذکر شده در اینجا شرح و توسعه جدیدی داده می شود. در نامه به افسسیان با اظهار بر اینکه مسیح رأس است، با اظهاراتی درباره راز و مأموریت کلیسا بر فرمانروایی مسیح و مسئولیت جسم تأکید می نماید و در زمینه ای دورنمای جهانی زندگی را بیان می نماید که قوم خدا را جان می بخشد. نظریه رشد و توسعه که در کول ۱۹: ۲ آغاز شده، تمام اهمیت خود را بدست می آورد. امید پایان دوران جهان شکل تازه ای گرفته است: بدین معنی که در انتظار بازگشت مسیح این توسعه جسم ادامه دارد تا اینکه کاملاً تحقق پذیرد. بالاخره ملاحظه می شود که موضوع جسم و رشد آن با موضوع خانه خدا و بنای آن تلفیق گردیده است (ر. ک افس ۲: ۲۰-۲۲ و یادداشت بند ۲۰ g).

e- از اینجا سخنان و مطالبی آغاز می شود که جنبه اندرز و تشویق داشته، کاملاً نمونه آموزش اخلاقی جمعیت اولیه مسیحیان است. این مطالب از نوشته های عهد عتیق گرفته شده است (مز ۵: ۴؛ زک ۱۶: ۸؛ ر. ک بندهای ۲۵-۲۶)، ولی مخصوصاً انعکاسی از موضوع های جاری در نوشته های متأخر یهودیان و مخصوصاً نوشته های قبران است. روش معمولی که دو طبقه یا دو روحیه را در مقابل یکدیگر قرار داده، با هم مقایسه کنند در اینجا به صورت مقابله و مقایسه بین وجود کهن و وجود نو ارائه شده است. ر. ک ۸: ۵ u.

کول ۵:۳ هرزگی پرداخته اند تا در هرگونه ناپاکی
 کول ۷:۶-۶:۲ حرص بورزند^f. ۲۰ اما شما مسیح را
 یو ۶:۱۴ بدین گونه نیاموخته اید^g، اگر لا اقل به
 او گوش داده و در او تعلیم یافته اید، برطبق
 حقیقتی که در عیسی هست^h. ۲۲ باید رفتار
 کول ۱۰:۳-۸:۳ پیشین خود و انسان کهن را که با هوس های
 فریبنده خود را فاسد می کنند به دور
 روم ۲:۱۲ اندازید. ۲۳ با روح ذهن خود را تازه کنید
 پیدا: ۲۶ و انسان نو را دربر کنید که برطبق خدا
 لو: ۷۵ در عدالت و قدوسیت حقیقت آفریده شده
 استⁱ.
 ۲۵ بدین سبب دروغ را به دور افکننده،
 هرکدام به همسایه خود^j حقیقت را بگویید
 روم ۵:۱۲ زیرا ما اعضای یکدیگر هستیم.
 ۱۲:۱۲-۱۲:۱۲ خشمگین شوید اما گناه نکنید^k، تا
 خورشید با خشم شما غروب نکند، ۲۷ و به

ابلیس مجال ندهید^l. ۲۸ آنکه دزدی
 می کرد، دیگر دزدی نکنند، بهتر آنکه با
 دست های خود^m زحمت کشیده کار نیکو
 کند، تا چیزی داشته باشد به آنکه نیاز دارد
 بدهد. ۲۹ سخن بدی از دهانتان بیرون
 نیاید، بلکه اگر نیاز است [سخن] خوبی
 [بیرون آید] تا تهنید کند و به شنوندگان
 فیض بدهد. ۳۰ روح القدس خداⁿ را
 کول ۴:۶ غمگین نکنید، که بوسیله او برای روز
 ۱-تسا: ۱۹، ۵:۱۹ باز خرید مهور شده اید. ۳۱ هر تلخی، و
 ۱-۱۳: ۱۴ خشم، و غیظ، و فریاد، و کفرگویی با
 کول ۳: ۸ هرگونه شرارت از نزد شما برداشته شود.
 ۳۲ با یکدیگر مهربان و همدرد باشید، کول ۳: ۱۲-۱۳
 یکدیگر را بخشایید چنانکه خدا در
 مسیح^o شما را بخشیده است.

f- ترجمه دیگر: تا بدانجا که کاملاً به هر نوع ناپاکی در حص بپردازند. در این سه بند نکات مهم مطالبی که در مورد طرز رفتار
 مشرکان در روم ۱: ۱۸-۳۲ مشروحاً آمده است خلاصه می شود.
 g- اشاره به آموزش های مذهبی است که منجر به تعمید می شود. در مطالب بعدی کلمات و اصطلاحی بکار برده شده که مختص
 تعمید است، چنانکه در کول ۳ نیز چنین است (انسان کهنه را از خود بیرون کردن برای پوشیدن انسان نو. ر. ک کول ۱: ۳).
 h- حقیقتی که در عیسی هست، پیام مرگ و رستاخیز او است. ر. ک ۴: ۲۴. در اینجا تنها موردی است که نام عیسی، تنها و بدون
 توصیف آمده است. هدف این عبارت ممکن است مخالفانی باشد که عیسی را به عنوان منجی آدمیان نمی پذیرفتند (آنانکه
 تمایلات گنوستیک داشتند)؟
 i- در امتداد مطالب و نظریات نوشته های حکمت کتاب مقدس و نوشته های مکاشفه ای (ر. ک نوشته های قمران)، نویسنده در
 این نامه چندین بار برای کلمه حقیقت، تمامیت معنی را قائل شده است که طرز بکار بردن یوحنا را بیاد می آورد: و عبارت از
 مکاشفه و الهامی متمرکز بر عیسی است که موجب توافق کامل آدمی با عمل خدا می باشد (ر. ک مخصوصاً افس ۱: ۱۳؛
 ۴: ۱۵، ۲۱، ۲۴؛ ۶: ۱۴).
 j- زک ۸: ۱۶.
 k- ترجمه یونانی مز ۴: ۵.
 l- ر. ک ۱۱: ۶. در نامه هایی که منسوب به پولس است، کلمه ابلیس در جای دیگری غیر از اینجا بکار برده نشده است. ولی این
 کلمه شش بار در نامه های رسولی آمده است (۱- تیمو ۳: ۶، ۷، ۱۱-۲- تیمو ۲: ۲۶؛ ۳: ۳؛ تبط ۳: ۲).
 m- ترجمه تحت اللفظی: خوب کار کردن با دست های خود. این فعل یونانی را می توان کردن یا کار کردن ترجمه کرد. بدین سبب
 گاهی عبارت را چنین درک می کنند: بهتر آنکه به خود زحمت داده شرافتمندانه با دست های خود کار بکنند. به هر صورت
 ترجمه تحت اللفظی این بند مبهم است، در بعضی از نسخه های خطی جای کلمات دست های خود و خوب عوض شده و در
 بسیاری از نسخه ها این کلمات وجود ندارند. ترکیب عبارت تلفیقی از ۱- قرن ۱۲: ۴ و غلا ۱۰: ۶ است.
 n- ممکن است اشاره به اش ۱۰: ۶۳ باشد: نافرمانی کردند و روح القدس او را غمگین نمودند. این عبارت در نوشته های یهود
 به صورت دیگری هم ارائه شده که مدارک قمران آن را تأیید می کند و برطبق آن روح القدس که به آدمیان عطا شده است (یا
 حکمت، ر. ک حک ۱: ۵) بر اثر طرز رفتار انسان غمگین یا شاد می شود.
 o- در بعضی از نسخه های خطی: خدا در مسیح ما را بخشیده است.

۵ پس مثل فرزندان محبوب، به خدا تأسی کنید^۱،^۲ با محبت رفتار کنید چنان که مسیح به شما^۳ محبت داشته و خود را به خاطر ما، چون عطر خوش بو^۴، هدیه و قربانی به خدا تسلیم کرده است. ^{۵:۳} کول^۳: ۵:۳ بی عفتی و هر ناپاکی یا حرص در بین شما حتی ذکر نشود، چنانکه شایسته مقدسان است،^۴ و سخنان شرم آور و حرف های مهمل یا شوخی های ناهنجار که شایسته نیست، بلکه سپاسگزاری،^۵ زیرا این را مسلم بدانید هر بی عفتی یا ناپاک یا حریص که یک بت پرست است میراثی در ملکوت مسیح^۶ و خدا ندارد. ^{۱۴:۴} کول^۲: ۸:۴؛ کول^۳: ۶:۳؛ کول^۲: ۲:۲

۶ با سخنان بیهوده شما را فریب ندهد، زیرا بدین سبب خشم خدا بر پسران نافرمانی^۷ می آید. ^{۱۶-۱۴:۶} کول^۱: ۱۳:۱؛ کول^۱: ۸-۴:۵؛ تسا^۱: ۸-۴:۵

۷ گذشته شما ظلمت بودید، ولی اکنون در

مت: ۴۸:۵؛ ۱-قرن: ۱:۱؛ روم: ۱۵:۱۴؛ ۱-یو: ۳:۱۶؛ ۲:۲۵؛ ۲۰:۲۲؛ فی: ۱۸:۴؛ عبر: ۱۰:۱۰؛ کول^۳: ۵:۳؛ کول^۳: ۲۹:۴؛ کول^۳: ۸:۳؛ کول^۳: ۳:۱؛ کول^۳: ۱۵:۳؛ کول^۳: ۵:۳؛ ۱-قرن: ۶:۹-۱۰

۱-قرن: ۶:۱۴-۱۶؛ کول^۱: ۱۳:۱؛ ۱-تسا: ۸-۴:۵

خداوند نور هستید؛ همچون فرزندان نور^۸ رفتار کنید. ^۹ زیرا ثمره نور، در همه^{۱۰} نیکی، عدالت و حقیقت است. ^{۱۱} تشخیص دهید آنچه خوشایند خداوند است،^{۱۲} و در اعمال بی ثمر ظلمت^{۱۳} شرکت نکنید، بلکه آنها را افشا کنید. ^{۱۴} زیرا آنچه بوسیله ایشان در نهان انجام می شود، حتی گفتن آنها شرم آور است. ^{۱۵} اما تمام این چیزهای افشا شده بوسیله نور آشکار شده است،^{۱۶} زیرا هرچه^{۱۷} آشکار شده نور است.^{۱۸} بدین سبب می گوید:

ای خفته، بیدار شو،
از میان مردگان برخیز،
و مسیح بر تو خواهد درخشید.^{۱۹}

^{۲۰} پس درست مواظب باشید چگونه کول^۴: ۵:۴ رفتار می نمایید؛ نه مانند بی حکمتان بلکه

یو: ۲۵:۵؛ روم: ۱۱:۱۳؛ ۲-قرن: ۳:۱۸؛ عبر: ۱۰:۳۲

P- در نوشته های عهد جدید، تقلید کردن از خدا موضوعی استثنایی است. بولس در نامه های خود اظهار می کند که از مسیح تقلید می نماید و همین طور به پیروان خود اظهار می کند از خودش تقلید نمایند. (۱-تسا ۱:۶-۷:۱-۱-قرن ۱:۱۱).

Q- در بعضی از نسخه های خطی: چنانکه مسیح به ما محبت داشته.

R- یادآوری از متن های خروج ۱۸:۲۹؛ مز ۷:۴۰ و حزق ۴۱:۲۰.

S- این اصطلاح در نوشته های عهد جدید منحصر به فرد است. نامه به افسسیان ملکوت مسیح و ملکوت خدا را با هم یکجا آورده در صورتی که در ۱-قرن ۱۵:۲۴-۲۸ کاملاً از یکدیگر متمایز هستند.

T- در مورد نافرمانان ر. ک. ۷:۲؛ ۲:۲.

U- در این قسمت تصاویر معمولی آموزش مذهبی تعمید ذکر شده است: بدو سخن از لباسی است که ترک می کنند و لباسی که دربر می کنند (۴:۲۲-۲۵)، سپس موضوع تأسی به خدا (۱:۵) و بالاخره اختلاف بین ظلمات و روشنایی مطرح گردیده که مختص نوشته های قمران و مسیحیان اولیه است (یع ۱:۱۷-۱۸؛ ۱-بطر ۲:۹؛ ۱-یو ۵:۱-۷). ضمن اندرزها و دستورات مثبتی که داده شده «صورت اسامی عیب ها» ذکر گردیده که جزو آموزش های مذهبی معمولی است و در نوشته های مذهبی می توان یافت.

V- معنی این بندهای مشکل ظاهراً چنین است: نور افکندن بر روی گناه و روشن کردن آن آشکار می کند که سزاوار تقبیح است. مضافاً بر اینکه آنچه روشن شود در این روشنی شرکت می کند و این روشنی همان مسیح است. ر. ک. یو ۳:۲۰-۲۱ که در آنجا همین نکته به طرز دیگری مطرح و تشریح شده است.

W- این عبارت نقل قول از متن ناشناخته ای است و شاید یک سرود قدیمی مسیحی است (ر. ک. ۱-تیمو ۳:۱۶) و می توان تشخیص داد که از کتاب اشعیا الهام گرفته شده است (اش ۱۹:۲۶؛ ۵۱:۱۷؛ ۵۲:۱؛ ۶۰:۱).

کلمنت اسکندریه عبارت را چنین ادامه می دهد: این خورشید رستاخیز که پیش از شیطان آورده شده، بوسیله اشعه خود زندگی عطا کرده است. در بعضی از نسخه های خطی که پدران کلیسا گواهی کرده اند چنین است: از میان مردگان برخیز و تو مسیح را لمس خواهی کرد. یا اینکه: و مسیح تو را لمس خواهد کرد. در بین سخنانی که درباره تعمید است کلمه روشنی اهمیت فراوانی دارد (عبر ۴:۶؛ ۱-بطر ۲:۹).

- ۱-قرن:۷:۲۶، ۳۱ همچون حکیمان^{۱۶} که از زمان حاضر استفاده می‌کنند [رفتار کنید]^X، زیرا [این] روزها شرّ هستند.^{۱۷} بنابراین نادان نباشید، بلکه اراده‌ خداوند را درک نمائید.^{۱۸} مست شراب مشوید که بی بند و باری است، بلکه از روح پُر شوید،^{۱۹} بین خودتان، با مزامیر، سرودها و آوازهای روحانی^{۲۰} گفتگو کنید و خداوند را از ته دل بسرائید و ترنم کنید.^{۲۰} به نام خداوند ما عیسی مسیح، به خدا و پدر همواره و برای همه چیز سپاسگزاری کنید.
- ۱-قرن:۷:۲۶، ۳۱-۲۳:۳۱ امث^{۲۳} نماييد. ۱۸ مست شراب مشويد که بی بند و باری است، بلکه از روح پُر شوید، ۱۹ بين خودتان، با مزامير، سرودها و آوازهای روحانی^{۲۰} گفتگو کنید و خداوند را از ته دل بسرائيد و ترنم کنید. ۲۰ به نام خداوند ما عیسی مسیح، به خدا و پدر همواره و برای همه چیز سپاسگزاری کنید.
- کول:۱:۳ ۵-۵:۵:۵^{۲۱} در ترس از مسیح از یکدیگر اطاعت کنید.^Z ۱۹-۱۸:۳ ای زنان، همچون خداوند،
- مطیع شوهران خود باشید.^{۲۳} زیرا شوهر ۱-قرن:۱۱:۳ سر زن است همچنانکه مسیح سر کلیسا، کول:۱:۱۸ او که نجات دهنده جسم^a است. ۲۴ اما همچنانکه کلیسا تابع مسیح است، همچنان زنان در هر مورد نسبت به شوهران [باشند].^{۲۵} ای شوهران به زنان محبت داشته باشید چنانکه مسیح به کلیسا محبت داشته و خود را به خاطر او تسلیم کرده است^b، ۲۶ تا او را مقدس سازد با پاک کردن به شست و شوی با آب بوسیله کلام^c ۲۷ تا این کلیسا را شکوهمند، به خود عرضه نماید؛ بدون لکه یا بدون چین یا چیزی مثل آن، بلکه مقدس و بی عیب باشد. ۲۸ بدین سان شوهران باید به زنان خود محبت داشته باشند، چنانکه به جسم

روابط جدید

X- ترجمه تحت اللفظی: زمان را بازخريد کنید. همین اصطلاح در کول ۴:۵ آمده ولی در اینجا مفهوم وسیع تری دارد (و بدین سبب به طرز دیگری ترجمه می‌شود). منظور از روزهای شرّ یا روزهای بد، روزهایی است که این نامه نوشته می‌شده، یا به طور کلی روزهای کلیسا است. این نکته در نوشته‌های حکمت کتاب مقدس آمده (جا ۹:۱۰) ولی در اینجا معنی پایان دوران جهان را گرفته است.

Y- ر. ک کول ۱۶:۳.C.

Z- در نامه به افسسیان موعظه‌های کول ۳ در مورد روابط جدید مجدداً مطرح گردیده است (کول ۱۸:۳ b). با این همه در این نامه شرح مخصوصی درباره اتحاد مسیح و کلیسا داده شده که به این فصل ابعاد جدیدی می‌دهد.

a- تعداد زیادی از مفسران این بند را به طوری نقطه‌گذاری کرده‌اند که چنین خوانده می‌شود: چون مسیح رئیس کلیسا است، او نجات دهنده جسم خود است، اما چون کلیسا تابع مسیح است... بدین وسیله می‌خواهند نقش ریاستی را که مسیح بر کلیسا اجرا می‌کند و همان نقش شوهر نسبت به زن است، از نقش نجات دهنده متمایز و جدا کنند زیرا نقش اخیر را نمی‌توان در مورد شوهر نسبت به زن قایل گردید. اما ذکر این تمایز معنی و تعبیر متن را دگرگون می‌کند زیرا نقش اقتدار مسیح بر کلیسا جنبه استیلایی ندارد بلکه بر مبنای محبتی است که نجات دهنده جسم خود می‌باشد و به خاطر آنکه به او محبت دارد خود را تسلیم می‌نماید. بندهای ۲۸ و ۲۹ نشان می‌دهند که اگر شوهر نجات دهنده زن نیست (و این معنی از کلمه اما در آغاز بند ۲۴ مستفاد می‌شود) نقش او به عنوان رئیس هم بر مبنای محبت و از خودگذشتگی است.

b- رابطه ازدواج بر مبنای رابطه مسیح و کلیسا است و ضمناً رابطه اخیر را روشن می‌کند. در این توضیحات که مختصراً در ۲- قرن ۲:۱۱ مطرح شده، مجدداً سخنان پیامبران را درباره پیمان وصلت خدا با قوم اسرائیل می‌گوید (ر. ک هو ۱-۳ و غیره). ولی در این نامه (بندهای ۲۸-۳۱) موضوع را با روایت آفرینش زن (پید ۲:۲-۲۴) آمیخته که در آنجا زن به عنوان گوشت و خون (جسم) شوهر و همچون شخصیت دوم او ارائه گردیده است. در اینجا موضوع کلیسا به عنوان جسم مسیح به طرز کاملی بیان می‌شود. ضمناً نظریه‌ای که مسیح را رأس کلیسا می‌داند و طرح موضوع زن و شوهر به روشنی نشان می‌دهد که اقتدار مسیح بر مبنای قربانی شدن او با مسئولیت کلیسا ارتباط متقابل داشته، در این نکته ابهام و تمایزی نیست.

c- ترجمه تحت اللفظی: با پاک کردن بوسیله شست و شوی آب در یک سخن. قبلاً حزق ۱۶:۹ تصویر شست و شو را در مورد ورود اسرائیل در پیمان بکار برده بود. ضمناً بنا بر رسوم شرقیان عروس را قبلاً به حمام برده، آرایش می‌نمایند. به هر صورت در اینجا کاملاً روشن است که اشاره به تعمید است (تیط ۳:۳-۷)؛ و این عمل تنها یک بار برای کلیسا بر روی صلیب تحقق یافته است. ضمناً پاک شدن بوسیله سخن هم در انجیل چهارم ذکر شده است (ر. ک یو ۱۵:۳؛ همچنین ر. ک یو ۱۳:۶، ۱۱). در اینجا ذکر کلمه سخن را به عنوان یادآوری بیان اصول ایمان فردی که تعمید می‌یابد درک کرده‌اند.

- خود دارند. آنکه به زن خود محبت دارد،
 به خود محبت دارد. ^{۲۹} زیرا هرگز کسی تن
 خود را منفور نداشته بلکه آن را تغذیه و
 مواظبت می نماید همچنانکه مسیح نسبت
 به کلیسا است. ^{۳۰} زیرا ما اعضای جسم او
 هستیم. ^d بدین سبب، آدمی پدر و مادر
 خود را ترک خواهد کرد و به زن خود
 خواهد پیوست و هر دو در یک تن خواهند
 بود. ^e این راز بزرگی است؛ من درباره
 مسیح کلیسا سخن می گویم. ^f
^{۳۳} به هر صورت، هریک از شما همچون
 خود به زن خویش محبت کند و زن باید
 شوهر خود را حرمت نهد. ^g
- کول ۲۱-۲۰:۳-۲۰:۳
 ۱-۲۰:۳
 ۲-۲۰:۳
 ۳-۲۰:۳
 ۴-۲۰:۳
 ۵-۲۰:۳
 ۶-۲۰:۳
 ۷-۲۰:۳
 ۸-۲۰:۳
 ۹-۲۰:۳
 ۱۰-۲۰:۳
 ۱۱-۲۰:۳
 ۱۲-۲۰:۳
 ۱۳-۲۰:۳
 ۱۴-۲۰:۳
 ۱۵-۲۰:۳
 ۱۶-۲۰:۳
 ۱۷-۲۰:۳
 ۱۸-۲۰:۳
 ۱۹-۲۰:۳
 ۲۰-۲۰:۳
 ۲۱-۲۰:۳
 ۲۲-۲۰:۳
 ۲۳-۲۰:۳
 ۲۴-۲۰:۳
 ۲۵-۲۰:۳
 ۲۶-۲۰:۳
 ۲۷-۲۰:۳
 ۲۸-۲۰:۳
 ۲۹-۲۰:۳
 ۳۰-۲۰:۳
 ۳۱-۲۰:۳
 ۳۲-۲۰:۳
 ۳۳-۲۰:۳
- ۱-۲۰:۳
 ۲-۲۰:۳
 ۳-۲۰:۳
 ۴-۲۰:۳
 ۵-۲۰:۳
 ۶-۲۰:۳
 ۷-۲۰:۳
 ۸-۲۰:۳
 ۹-۲۰:۳
 ۱۰-۲۰:۳
 ۱۱-۲۰:۳
 ۱۲-۲۰:۳
 ۱۳-۲۰:۳
 ۱۴-۲۰:۳
 ۱۵-۲۰:۳
 ۱۶-۲۰:۳
 ۱۷-۲۰:۳
 ۱۸-۲۰:۳
 ۱۹-۲۰:۳
 ۲۰-۲۰:۳
 ۲۱-۲۰:۳
 ۲۲-۲۰:۳
 ۲۳-۲۰:۳
 ۲۴-۲۰:۳
 ۲۵-۲۰:۳
 ۲۶-۲۰:۳
 ۲۷-۲۰:۳
 ۲۸-۲۰:۳
 ۲۹-۲۰:۳
 ۳۰-۲۰:۳
 ۳۱-۲۰:۳
 ۳۲-۲۰:۳
 ۳۳-۲۰:۳

- d- پس از اعضای جسم او، در یک نسخه خطی قدیمی اضافه شده است: که از گوشت و استخوانهایش گرفته شده (پید ۲:۲۳) و نقل قولی را که در بند بعدی آمده است تأیید می کند (پید ۲:۲۴).
- e- پید ۲:۲۴.
- f- متفکران یهودی درباره آغاز کتاب پیدایش غور کرده اند تا معنی ژرف آن را درک نمایند (ر. ک مواردی که در ۱-قرن ۱۱:۲-۱۶:۱۵؛ ۴۴-۴۶ به آنها اشاره شده است). ولی چنین به نظر می رسد که این نامه با هرگونه تفسیر دیگری مخالف بوده و درمقابل آنها توضیح پید ۲:۲۴ را آورده و به عنوان نظر رسولان اعلام می کند. پولس که الهام راز را دریافته است در اینجا جنبه جدیدی از آن را درمی یابد که عبارت از اتحاد وصلت مسیح در کلیسا است و اتحاد ناشویی انعکاسی از آن است. بنابراین موضوع سخنان و نصایح اخلاقی نبوده بلکه مسئله ژرفای راز است که مفهومی مختص مسیحیت دربر دارد.
- g- ترجمه دیگر: «و زنی از شوهر خود بترسد». واژه یونانی به معنی ترس است و همان کلمه ای است که در بند ۲۱ آمده است.
- h- کلمات: در خداوند در تعداد زیادی از نسخه های خطی وجود ندارد.
- i- خروج ۱۲:۲۰.
- j- خداوند مرئی حقیقی است و والدین ابراز و عوامل تربیت بشمار می روند. ر. ک امث ۱۱:۳-۱۲ که در عبر ۱۲:۵-۶ عیناً نقل شده است.
- k- ترجمه تحت اللفظی: خداوندان برطبق جسم.
- l- این اصطلاح که در کتاب مقدس بکار رفته و نشان می دهد که آدمی در اوضاع و شرایط مختلف در برابر خدا چگونه است (۱-قرن ۲-۳:۳-۲-قرن ۱۵:۷؛ فی ۱۲:۲).
- ll- ترجمه تحت اللفظی: اراده خدا را از ژرفای روح خود انجام می دهد.

مبارزه ایمان

کول ۱۱:۱ ۱۰ به هر حال، در خداوند و در نیروی
 ۲-قرن ۷:۶ اقتدار او خود را تقویت کنید. ۱۱ اسلحه
 کامل خدا را در بر کنید، تا بتوانید در برابر
 ۴:۱۰ نیرنگ های ابلیس^m پایداری نمایید.
 ۲۹:۱۲ مت ۹-۸:۹-۱ پطرس ۲۱:۱ ۱۲ زیرا کشتی ما^o علیه خون و تن نیستⁿ،
 بلکه علیه رؤسا، علیه اقتدارها، علیه حکام
 ۲:۲ جهان این ظلمت، علیه ارواح شرارت در
 آسمانهای علیین است^p. ۱۳ بدین سبب
 اسلحه کامل خدا را بگیرید، تا بتوانید در
 روز شرم مقاومت کرده، همه چیز را انجام
 داده پایداری کنید. ۱۴ پس بر پای بایستید!
 کمر خود را به حقیقت ببندید^q، زره
 عدالت^r را بپوشید، ۱۵ و کفش آمادگی^s
 ۱۵:۱۰ روم ۱۷:۲ انجیل صلح را به پاها کنید. ۱۶ علاوه بر
 این همه سپر ایمان را بگیرید، که بوسیله

آن می توانید تمام تیرهای آتشین شیر را
 خاموش کنید. ۱۷ و کلاه خود نجات^t و
 شمشیر روح را که سخن خدا است^u
 دریافت کنید. ۱۸ با هرگونه نیایش و
 التماسی، در هر وقت بوسیله روح دعا کنید،
 ۱-تسا:۱۷ ۱-کول ۴:۲-۳
 و بدین منظور مراقب باشید برای تمام
 مقدسان اصرار و التماس نمایید، ۱۹ و برای
 من نیز تا هر وقت دهان خود را باز می کنم،
 ۳۰:۱۵ روم ۱۵:۲ لو
 به من سخنی داده شود^v تا با جسارت^w راز
 انجیل^x را بشناسانم، ۲۰ که سفیر در زنجیر
 آن هستم. تا بتوانم با جسوری^y چنانکه باید
 سخن بگویم.
 ۲۰:۵-۲ کول ۱:۸
 ۱۳:۱ فی

پیام شخصی

۲۱ برای اینکه شما هم آنچه در مورد من کول ۷:۴-۸
 است بدانید و آنچه می کنم، همه آنها را

- m- تصویر اسلحه از نوشته های عهدعتیق گرفته شده است که نشان می دهد خدا خود را برای سرکوبی دشمنان مسلح می کند. ر.ک اش ۱۱:۴-۵؛ ۵۹:۱۶-۱۸؛ حک ۱۷:۵-۱۳. اجزاء مختلف این سلاحها که مجموعه ای تشکیل می دهند در آموزشهای مذهبی پولس به مسیحیان نسبت داده می شود. ر.ک ۱-تسا ۵:۸. در روم ۱۳:۱۲، ۱۴ این تصویر با تصویر لباسها ترکیب شده است. نبرد فرزندان روشنایی علیه فرزندان ظلمت از نوشته های معروفی است که در قمران کشف شده است. در مورد ابلیس ر.ک ۱:۲۷.
- n- ترجمه دیگر: مقابله ما در برابر آدمیان نیست. اصطلاح گوشت و خون در نوشته های کتاب مقدس برای نشان دادن نیروهای آدمیان است که در مقایسه با نیروهای مافوق دنیای زمینی چیزی به حساب نمی آیند.
- o- در بعضی از نسخه های خطی: مبارزه شما.
- p- ترجمه دیگر: در آسمانها یا در آسمانهای علیین. ر.ک افس ۱:۳. c. در اینجا تنها موردی است که محل اقامت شر در آسمانها تعیین شده است. ر.ک افس ۲:۲. x.
- q- اش ۵:۱۱.
- r- اش ۱۷:۵۹؛ حک ۵:۱۸.
- s- اش ۷:۵۲؛ نا ۲:۱. منظور از این اصطلاح جدید در اعلام انجیل است یا جنبشی که انجیل در زندگی ایجاد می کند.
- t- اش ۱۷:۵۹.
- u- در این بند خلاصه و آمیخته ای از اظهارات پیامبران ذکر شده است (اش ۱۱:۴؛ ۴:۴۹؛ ۲:۶؛ ۵:۶).
- v- ترجمه تحت اللفظی: در گشودن دهانم به من سخن داده شود. این عبارت مت ۵:۲ را بیاد می آورد که می گوید: عیسی با گشودن دهان با این کلمات آموزش می داد: منظور الهام مستقیم خدا است.
- w- ترجمه تحت اللفظی: با سخن گفتن آزادانه. ر.ک افس ۱۲:۳؛ ۱:۲۰؛ کول ۲:۱۵.
- x- کلمه انجیل در تعداد زیادی از نسخه های خطی حذف شده است.
- y- ر.ک بند ۱۹. w.

برادر محبوب و خدمتگزار باوفا در خداوند، تخیکس^Z به شما خواهد شناسانید.^{۲۲} که به همین سبب به نزد شما فرستاده ام تا بدانید درباره ما و دلهای شما تسلی یابد.

^{۲۳} صلح بر برادران [باد]، و محبت با ایمان از سوی خدای پدر و از خداوند عیسی مسیح.^{۲۴} فیض به همه آنانی که خداوند ما عیسی مسیح را در فساد ناپذیری محبت می کنند.^a

۱- پطرا: ۸:

Z- در مورد نقش تیخکس ر. ک کول ۴: ۱۷ n: ۴: ۲۰ i.

a- ترجمه تحت اللفظی: که خداوند ما عیسی مسیح را در فسادناپذیری دوست دارند. این جمله را همچنین می توان این گونه درک کرد: که خداوند ما عیسی مسیح را که فسادناپذیر است دوست دارند. یا اینکه فیض بر شما باد... و همچنین فسادناپذیری.